

Όσσοι

Παπαδά 27, Αθήνα, Τ.Κ. 115 26 • Τηλ. 210 6982661 • ΚΩΔ. ΕΝΤΥΠΟΥ 5386

Τριμηνιαία έκδοση του
Συλλόγου των εν Αθήναις
Αποδήμων Ασιωτών
“Ο Μάρκος Μπότσαρης”
Χρόνος 22^{ος}
Αριθμός Φύλλου 87
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ - ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ -
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2020
• Τιμή: 0,30 €

ΑΙΟΛΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΑΣ

Ποιες τοποθεσίες έχουν επιλεγεί • Τι πρέπει να γνωρίζουμε • Οι τελευταίες εξελίξεις

Το τελευταίο διάστημα πολλά είναι τα αιτήματα εταιριών, που εξετάζονται και δημοσιοποιούνται από την Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας τα οποία αφορούν την εγκατάσταση αιολικών πάρκων σε διάφορα σημεία της Ηπείρου. Μεταξύ αυτών και της εταιρείας GAIACOM ΕΠΕ που έχει εκπονήσει μελέτη για την εγκατάσταση ανεμογεννητριών στην περιοχή μας..

Η διαδικασία για την εγκατάστασή τους βρίσκεται ένα βήμα πριν από τη διαδικασία της δημόσιας διαβούλευσης επί του φακέλου Προκαταρκτικού Προσδιορισμού Περιβαλλοντικών Απαιτήσεων (ΠΠΠΑ) ή της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ).

Ήδη στους Δήμους Ζαγορίου και Μετσόβου έχουν εγκατασταθεί και έχουν προκαλέσει την αντίδραση των κατοίκων των περιοχών αυτών κυρίως στον Δήμο Μετσόβου.

Πιο συγκεκριμένα για την περιοχή μας έχουν κατατεθεί και θα εξετασθούν δύο αιτήματα τα οποία σχετίζονται με επενδυτικά σχέδια για 1) Αιολικό Σταθμό Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας συνολικής ισχύος 117,6 MW στη θέση «Όρη Σουλίου» «Θεσπρωτικά Όρη (Πελεκτόν) - Κακούρι» των Δήμων Δωδώνης,

Ζηρού, Πρέβεζας και Σουλίου και 2) Αιολικό Σταθμό Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας συνολικής ισχύος 140,0 MW στη θέση «Θεσπρωτικά Όρη - Ζαρκορράκη- Προφ. Ηλίας - Αλογομάνδρα - Τσούκκα Μελίσσι -Σπηλιά Λαμπρούση» των Δήμων Δωδώνης και Ζηρού.

Εδώ πρέπει να διευκρινίσουμε ότι στόχος του

παρόντος δημοσιεύματος δεν είναι ούτε να ‘ενοχοποιήσει’ αλλά ούτε και να ‘δαιμονοποιήσει’ τα αιολικά πάρκα. Όπως πάντα άλλωστε σκοπός της εφημερίδας μας, είναι η ενημέρωση σε ζητήματα που αφορούν το χωριό μας και τον τόπο μας.

Η ανακοίνωση του Δήμου Δωδώνης

Πριν από μερικές ημέρες το θέμα της εγκατάστασης ανεμογεννητριών απασχόλησε το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Δωδώνης. Τα μέλη του Δ.Σ. εξετάζοντας όλα τα δεδομένα αποφάσισαν να εκφράσουν ομόφωνα την αντίθεσή τους στην εγκατάσταση αιολικών πάρκων. Το ίδιο είχε πράξει στις 24 Ιουνίου 2020 και το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Μετσόβου.

Ο Δήμος Ζηρού -όπως ενημερωθήκαμε- δεν έχει πάρει ακόμη επίσημη θέση, διότι δεν έχει περιέλθει στα χέρια της διοίκησης σχετικό αίτημα. Είναι βέβαιο πάντως ότι στο αμέσως επόμενο διάστημα θα κληθεί να συζητήσει το ζήτημα και να πάρει θέση. Εδώ αξίζει να σημειωθεί ότι τόσο οι θέσεις των Δήμων όσο και των Περιφερειών έχουν γνωμοδοτικό χαρακτήρα και δεν είναι καθοριστικής ισχύος.

συνέχεια στη σελίδα 7

Ασιωτικές Ανθρώπινες μνήμες του Παύλου Γ. Χρήστου

Από το φύλλο 57 της εφημερίδας μας καθιερώσαμε τη στήλη Ασιωτικές ανθρώπινες μνήμες επικειρώντας να τιμήσουμε τη μνήμη συγκωριανών μας που έφυγαν για το αιώνιο ταξίδι. Έχοντας βαθιά συνείδηση του χρέους προς τους αποδημήσαντες σύμφωνα με τα λόγια του ποιητή.

«Χρωστάμε σ’ όσους ήρθαν,
πέρασαν, θα ‘ρθούν, θα περάσουν.
Κριτές να μας δικάσουν,
οι αγέννητοι, οι νεκροί».

Κωστής Παλαμάς

Αυτό το χρέος θα προσπαθήσω να ξεπληρώσω. Το χρέος αυτό είναι διπλό, προς τους αποδημήσαντες αλλά και στους απογόνους μας, οι οποίοι δικαιούνται να γνωρίσουν μέσα από κείμενα τους προγόνους τους.

Είναι ένα μνημόσυνο για αυτούς που με τη συμμετοχή τους στα δρώμενα του χωριού μας θεωρούνται οι δημιουργοί της ιστορίας του τόπου μας. Άτομα με προσφορά στην οικογένειά τους, στην κοινωνία και το έθνος.

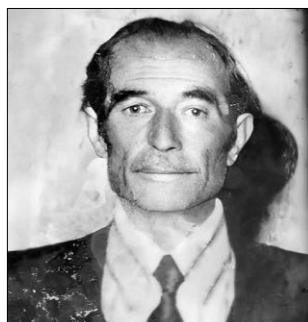
Επίσης θα αναφερθώ σε άτομα τα οποία δεν είχαν βέβαια μεγάλη συμμετοχή στα κοινά αλλά είχαν ιδιαίτερα χαρίσματα, τα οποία με είχαν εντυπωσιάσει και αποτελούσαν παράδειγμα προς μίμηση. Όπως καταλαβαίνετε δεν είναι δυνατόν να αναφερθώ σε όλους και λόγου χρόνου και από έλλειψη στοιχείων.

Σε όσους δεν θα αναφερθώ δε σημαίνει ότι βρίσκονται χαμηλότερα στη συνείδησή μου αλλά γιατί δεν τους είχα γνωρίσει και ως εκ τούτου δεν έχω επαρκή ή και καθόλου στοιχεία σχετικά με την προσωπικότητά τους, τον βίο τους και τη δράση τους. Η αναφορά σε άτομα με ελλιπή στοιχεία ενέχει τον κίνδυνο να οδηγήσει σε αδικίες και αυτό βέβαια δεν είναι μέσα στις προθέσεις μου.

Οι κρίσεις μου θα προσπαθήσω να είναι αντικειμενικές όσο το δυνατόν περισσότερο χωρίς βέβαια να πιστεύω ότι θα φθάσω στο απόλυτο, γιατί ως άνθρωπος πάντα ως ένα βαθμό είσαι υποκειμενικός. Θα αρχίσω από άτομα τα οποία είχα την τύχη να γνωρίσω ο ίδιος. Θα προσπαθήσω να δώσω το στίγμα του μεταστάτοντος τονίζοντας ιδιαίτερα τα θετικά στοιχεία παραλείποντας τυχόν αστοχίες κατά τη διάρκεια της επίγειας ζωής του. Ζητάω εκ των προτέρων την επιείκειά σας για τυχόν παραλείψεις και ταυτόχρονα τη βοήθειά σας προκειμένου να συγκεντρώσω πληροφορίες και στοιχεία για όσο το δυνατόν περισσότερους μεταστάντες προκειμένου να γίνει σχετική αναφορά. Η σειρά της αναφοράς δεν είναι αξιολογική. Μπορώ να πω ότι είναι εντελώς τυχαία. Ίσως το μόνο κριτήριο που θα παίξει ρόλο στην επιλογή είναι ο βαθμός πληρότητας των στοιχείων που ο ίδιος κατέχω.

Στο παρόν φύλλο θα αναφερθώ στον Δημήτριο Χρ. Γούλα (Δημητράκη Γούλα).

Γούλας
Δημήτριος
του Χρήστου και της
Γεωργίας
(Δημητράκη Γούλας)
(1916-1985)

συνέχεια στη σελίδα 6

ΕΥΧΕΣ ΓΙΑ ΤΟ 2021

Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του Συλλόγου Αποδήμων Ασιωτών «Ο ΜΑΡΚΟΣ ΜΠΟΤΣΑΡΗΣ» και η εφημερίδα «Ο ΑΣΣΟΣ» εύχονται στα μέλη, τους χωριανούς και τους φίλους του συλλόγου "Χρόνια Πολλά, προσωπική και οικογενειακή ευτυχία. Ευτυχισμένο, χαρούμενο, δημιουργικό, ειρηνικό, ελπιδοφόρο, γεμάτο υγεία, πρόοδο και προκοπή το νέο έτος 2021".

Αποφοιτήσεις

Ο σύλλογος Αποδήμων Ασιωτών «Ο ΜΑΡΚΟΣ ΜΠΟΤΣΑΡΗΣ» και η εφημερίδα ο «ΑΣΣΟΣ» συγχαίρουν τη Θεοδώρα Μαρία του Σπύρου κα της Ευμορφίας για την αποφοίτησή της από τη Νομική Σχολή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και εύχονται «πάντα επιτυχίες, επιστημονική και επαγγελματική σταδιοδρομία».

Αποφοίτησε από τη Νομική ΑΠΘ τον Νοέμβριο του 2020. Τρέφει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τη διεθνή διπλωματία και πολιτική. Έχει συμμετάσχει σε πληθώρα συνεδρίων που προσομοιώνουν τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών και διεθνείς οργανισμούς. Ορόσημα στην πορεία της απετέλεσαν η συμμετοχή σε ημερίδα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στο Στρασβούργο με υποτροφία το 2014, καθώς και η συμμετοχή στη μεγαλύτερη ειρηνική δίκη στον κόσμο Ph. Jessup International Law Moot Court Competition στην Ουάσιγκτον το 2019 σχετικά με το Διεθνές Δίκαιο. Στην τελευταία μάλιστα, η ομάδα ΑΠΘ το οποίο και εκπροσωπούσε ανάμεσα σε 700 πανεπιστήμια, διακρίθηκε καταλαμβάνοντας την 15η θέση παγκοσμίως στα γραπτά κείμενα-δικόγραφα. Ιδρυτικό μέλος και υπεύθυνη-σύνδεσμος του ηλεκτρονικού ειδησεογραφικού σάιτ Youth Voice στη Βόρεια Ελλάδα και συνιδρύτρια της ομάδας και του blog σχετικά με την ισότητα φύλων και ζητήματα σεξουαλικότητας «NORMES».

Πιστεύει βαθύτατα ότι η παρατήρηση και ερμηνεία των κοινωνικοπολιτικών φαινομένων σε συνδυασμό με το όραμα είναι η βάση για το άλμα που επιτάσσει η εποχή μας: δράση-δημιουργία-εξέλιξη.

Κοινωνικά βαπτίσεις

● Το Σάββατο 15 Αυγούστου 2020, στον Ιερό Ναό των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης Σταυρακίου Ιωαννίνων, ο **Παφίλας Χρήστος** του Γεωργίου και της Μαρίας και η **Ιακωβάκη Κωνσταντίνα** βάπτισαν το αγοράκι τους. Η νονά Χριστίνα Ζάννια από τα Τρίκαλα του χάρισε το όνομα Γεώργιος. Στην τελετή παρέστησαν οι στενοί συγγενείς λόγω περιορισμών για τη μη εξάπλωση της πανδημίας (covid 19). Ο παππούς Γεώργιος Παφίλας (Γάκη Κίτσος) δεν μπορούσε να κρύψει τη χαρά του για το ευχάριστο αυτό γεγονός. Ο μικρός εγγονός φέρει το όνομά του (Παφίλας Γεώργιος του Χρήστου και αυτός). Μετά την τελετή οι γονείς του μικρού Γιώργου δεξιώθηκαν τους προσκεκλημένους στην αίθουσα εκδηλώσεων του restored Alea, οδός Ανδρέα Ζυγομαλά, στην Ολυμπιάδα Ιωαννίνων.

Ο σύλλογος αποδήμων Ασσιωτών «Ο ΜΑΡΚΟΣ ΜΠΟΤΣΑΡΗΣ» και η εφημερίδα ο «ΑΣΣΟΣ» εύχονται στους ευτυχισμένους γονείς Χρήστο και Κωνσταντίνα, στον παππού Γιώργο (Γάκη Κίτσο), στη γιαγιά Μαρία και στη νονά Χριστίνα «να τους ζήσει και να είναι καλότυχο στη ζωή του».

Γεννήσεις

● Δεύτερο παιδί απέκτησαν ο **Κατσάνος Θωμάς** του Ευαγγέλου και της Βασιλικής και η **Λαμπρούση Ευαγγελία** του Δημητρίου και της Ευγενίας. Στις 2 Οκτωβρίου 2020 στη μαιευτική κλινική του Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου Ιωαννίνων η Ευαγγελία Λαμπρούση έφερε στη ζωή ένα υγιέστατο και χαριτωμένο αγόρι. Εμφανής η χαρά των παππούδων Βαγγέλη και Δημήτρη και των γιαγιάδων Βασιλικής και Ευγενίας για το ευχάριστο αυτό γεγονός. Ευχόμαστε στους ευτυχισμένους γονείς Θωμά και Ευαγγελία, στους παππούδες Βαγγέλη (Βαγγέλ' Θωμά) και Δημήτρη (Μήτσο Γούσια) και στις γιαγιάδες Βασιλική και Ευγενία να τους ζήσει και να είναι καλότυχο στη ζωή του.

● Το πρώτο τους παιδί απέκτησαν η **Αναστασία Κλεφτάκη** του Κωνσταντίνου και της Θεοδοσίας και ο **Δημήτρης Τσιριγωτάκης**. Στις 10 Οκτωβρίου 2020 η Αναστασία Κλεφτάκη στη μαιευτική κλινική ΡΕΑ των Αθηνών έφερε στη ζωή ένα υγιέστατο και χαριτωμένο κοριτσάκι. Ευχόμαστε στους ευτυχισμένους γονείς Αναστασία και Δημήτρη να τους ζήσει και να είναι καλότυχη στη ζωή της.

Η Αναστασία Κλεφτάκη είναι κόρη της αείμνηστης χωριανής μας Θεοδοσίας Αντωνίου Λαμπρούση (Τσίας του Ντωνάσιου).

Θάνατοι

● Στις 5 Οκτωβρίου 2020, σε ηλικία 75 ετών, έφυγε για το αιώνιο ταξίδι ο **Κατσάνος Χρήστος** του Νικολάου και της Γιαννούλας (Χρήστο Νίκο Τσίλης). Άφησε την τελευταία του πνοή στη Γερμανία. Η σορός του εκλιπόντος μεταφέρθηκε στο χωριό. Η εξόδιος ακολουθία εψάλη στις 12 Οκτωβρίου στον Ιερό ναό του Αγίου Γεωργίου Άσσου και ενταφιάστηκε στο κοιμητήριο του Αγίου Νικολάου. Στην τελευταία του κατοικία τον συνόδευσαν η οικογένειά του, συγγενείς, φίλοι και χωριανοί. Ας είναι ελαφρύ το χώμα της Ασιώτικης γης που τον σκέπασε. Αιώνια η μνήμη του.

Κατσάνος Νικ. Χρήστος
(Χρήστο Νίκο Τσίλης)

● Στις 9 Οκτωβρίου 2020, σε ηλικία 98 ετών, έφυγε για το αιώνιο ταξίδι η **Δήμα Πανάγιω** του Χρήστου. Η εξόδιος ακολουθία εψάλη στις 10 Οκτωβρίου στον Ιερό ναό του Αγίου Γεωργίου Άσσου και ενταφιάστηκε στο κοιμητήριο του Αγίου Νικολάου. Στην τελευταία της κατοικία την συνόδευσαν η οικογένειά της, συγγενείς, φίλοι και χωριανοί. Ας είναι ελαφρύ το χώμα της Ασιώτικης γης που τον σκέπασε. Αιώνια η μνήμη του.

Δήμα Πανάγιω
του Χρήστου

● Στις 17 Οκτωβρίου 2020, σε ηλικία 51 ετών, έφυγε για το αιώνιο ταξίδι η **Δήμα Ελένη** του Λάμπρου και της Μαρίας. Ο αδόκτος θάνατος βύθισε σε βαρύ πένθος την οικογένειά της, συγγενείς και φίλους. Άφησε την τελευταία της πνοή σε Νοσοκομείο Αθηνών χάνοντας την ανισι μάχη, που έδινε τις τελευταίες μέρες για να κρατηθεί στη ζωή. Η σορός της

Δήμα Ελένη του Λάμπρου

Μνημόσυνα

● Την Κυριακή 4 Οκτωβρίου 2020 στον Ιερό ναό των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης Άσσου ετελέσθη 40/ήμερο μνημόσυνο υπέρ αναπαύσεως της ψυχής της Γούλα Βάιας του Γεωργίου (Γιώργο Γούλαινας). Ας είναι αιωνία η μνήμη της.

● Την Παρασκευή 6 Νοεμβρίου 2020 στον Ιερό Ναό Αγίου Γεωργίου Άσσου ετελέσθη 40/ήμερο μνημόσυνο υπέρ αναπαύσεως της ψυχής του Κατσάνου Χρήστου του Νικολάου & της Γιαννούλας. Ας είναι αιωνία η μνήμη του

● Το Σάββατο 14 Νοεμβρίου 2020 στον Ιερό Ναό Αγίου Γεωργίου Άσσου ετελέσθη 40/ήμερο μνημόσυνο υπέρ αναπαύσεως της ψυχής της Δήμα Πανάγιω του Χρήστου. Ας είναι αιωνία η μνήμη της.

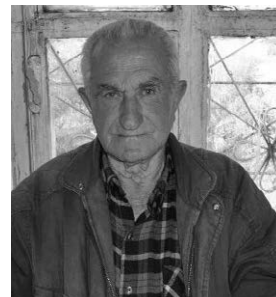

Βάια Γούλα
(Γιώργο Γούλαινα)

εκλιπούσης μεταφέρθηκε στον Άσσο. Η εξόδιος ακολουθία εψάλη την επόμενη ημέρα στον Ιερό ναό του Αγίου Γεωργίου Άσσου και ενταφιάστηκε στο κοιμητήριο του Αγίου Νικολάου.

Στην τελευταία της κατοικία την συνόδευσαν η οικογένειά της συγγενείς και φίλοι. Ας είναι ελαφρύ το χώμα της Ασιώτικης γης που την σκέπασε. Αιώνια η μνήμη της.

● Στις 20 Νοεμβρίου 2020, σε ηλικία 88 ετών, έφυγε για το αιώνιο ταξίδι ο **Λαμπρούσης Σταύρος** του Παναγιώτη και της Φωτεινής (Σταύρο Πανέλης).

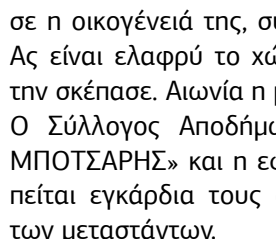

Λαμπρούσης Παν. Σταύρος
(Σταύρο Πανέλης)

Ασιώτικης γης που τον σκέπασε. Αιώνια η μνήμη του.

● Στις 31 Δεκεμβρίου 2020, σε ηλικία 77 ετών, έφυγε για το αιώνιο ταξίδι η **Κατσάνου Νίκη** του Αθανασίου (Νάσιο Θύμιανα).

Η εξόδιος ακολουθία εψάλη την επόμενη ημέρα στον Ιερό ναό των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης Άσσου και ενταφιάστηκε στο κοιμητήριο του Αγίου Κωνσταντίνου. Στην τελευταία της κατοικία την συνόδευσαν η οικογένειά της, συγγενείς, φίλοι και χωριανοί. Ας είναι ελαφρύ το χώμα της Ασιώτικης γης που την σκέπασε. Αιώνια η μνήμη της.

Κατσάνου Νίκη του Αθανασίου
(Νάσιο Θύμιανα)

● Την Κυριακή 22 Νοεμβρίου 2020 στον Ιερό Ναό Αγίου Γεωργίου Άσσου ετελέσθη 40/ήμερο μνημόσυνο υπέρ αναπαύσεως της ψυχής της Δήμα Ελένης του Λάμπρου & της Μαρίας. Ας είναι αιωνία η μνήμη της.

● Την Κυριακή 29 Νοεμβρίου 2020 στον Ιερό ναό των Αγίων Κων/νου & Ελένης Άσσου ετελέσθη ετήσιο μνημόσυνο υπέρ αναπαύσεως της ψυχής του Καλεσίου Αντωνίου του Ιωάννη και της Κωνσταντίνας (Ντώνη Γιάννη Κάλιοση). Ας είναι αιωνία η μνήμη του.

● Την Κυριακή 27 Δεκεμβρίου 2020 στον Ιερό ναό των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης Άσσου ετελέσθη 40/ήμερο μνημόσυνο υπέρ αναπαύσεως της ψυχής του Λαμπρούση Σταύρου του Παναγιώτη & της Φωτεινής (Σταύρο Πανέλη). Ας είναι αιωνία η μνήμη του.

Καλέσιος Ιωάν. Αντώνιος
(Ντώνη Γιάννη Κάλιοσης)

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ

● Ο **Κώστας Αναστάσιος** του Χρήστου και της Μαρίας προσέφερε στην εφημερίδα μας το ποσό των 50 € στη μνήμη του αδερφού του **Κώνστα Κωνσταντίνου**. Τον ευχαριστούμε και ευχόμαστε υγεία και μακροχρόνιο σε αυτόν και την οικογένειά του για να τον θυμούνται και να τον έχουν στην καρδιά τους. Η μνήμη του αιωνία.

Κώστας
Κωνσταντίνος

Προσφορές εφημερίδας

- Αδάμ Βασίλειος του Χρήστου και της Λαμπρινής..... 100 €
- Γούλας Λάμπρος του Δημητρίου και της Αναστασίας..... 100 €
- Κατσάνου-Ανωπολιτάκη Σπυριδούλα του Γεωργίου και της Αγγελικής..... 20 €
- Κατσάνου Ελένη του Χρήστου 50 €
- Κατσάνου-Πετρούλακη Αλεξάνδρα του Γεωργίου και της Αγγελικής..... 20 €
- Κώστας Αναστάσιος του Χρήστου και της Μαρίας 50 €
- Τσόγκα Μαρία του Γεωργίου..... 20 €
- Χρήστου Γεώργιος του Λεωνίδα και της Παναγιώτας 50 €

Την εφημερίδα μπορείτε να τη διαβάσετε στο www.Hpeiros.gr - επιλογή e-book

Άσσοι

Τριμηνιαία έκδοση του Συλλόγου των εν Αθήναις
Αποδήμων Ασσιωτών "Ο Μάρκος Μπότσαρης"

Εκδότης

Θεοδώρου Ευάγγελος του Θεοδώρου
Παπαδά 27-29, 11526, Αθήνα τηλ.: 210 6982661

Επιμέλεια ύλης

Χρήστου Παύλος του Γεωργίου
Παπαδά 27-29, 11526, Αθήνα, 210 6982661, 6973243309,
e-mail: p.xristou@hotmail.com

Συντακτική Επιτροπή:

Συντάσσεται από το Δ.Σ.

Τα ενυπόγραφα άρθρα δεν εκφράζουν απαραίτητα τις απόψεις του Συλλόγου αλλά του υπογράφοντος.

Τα χωριά της Λάκκας Ν. Πρεβέζης την πρώιμη Τουρκοκρατία

Έχει αποσαφηνιστεί επαρκώς σήμερα μέσα από δημοσιευμένες πηγές ότι η Λάκκα Ν. Πρεβέζης (Λάκκα Λελόβου)¹ την πρώιμη Οθωμανική περίοδο αλλά και την ύστερη περίοδο του Δεσποτάτου της Ηπείρου 140 – 150 αιώνα, υπάγονταν στην Άρτα και μάλιστα στην καστρούπολη των Ρωγών που ευρίσκεται επί του Λούρου ποταμού δίπλα στην Ν. Κερασούντα².

Ο τρόπος που κατακτήθηκε η Ήπειρος από τους Τούρκους Οθωμανούς επέτρεψε την ειρηνική διαδοχή από τους τελευταίους Δεσπότες της Ηπείρου που ήταν η οικογένεια των Τόκκων δουκών τότε της Κεφαλληνίας – Ζακύνθου – Λευκάδας, Φλωρεντινής καταγωγής (τελευταίος Δεσπότης ο Κάρολος Β΄ Τόκκος μέχρι το 1449).

Η Λάκκα λοιπόν το 1520 υπάγονταν στην Επαρχία των Ρωγών (NahiyeRogus) και στον ευρύτερο Καζά της Άρτας (NardaKaza) όπως ακριβώς υπάγονταν επί εποχής Τόκκων.

Συγκεκριμένα το Κάστρο των Ρωγών ως πόλη απογράφκε στα τότε επίσημα οθωμανικά αρχεία (Απογραφή του 1520–1530)³ ως εξής: σπίτια (hane) 345, ανύπανδροι (mucetred) άνδρες 34, χήρες (bive) 78, κληρωτοί στρατιώτες (kura) 25, στρατιωτικοί μόνιμοι 27, φρούραρχος 1, Αρχιεπιστάτης ή οικονόμος 1, Ιμάμης 1, λοιποί 4 (Mezza'a)

Μπορεί δηλαδή να υπολογισθεί ότι ο συνολικός πληθυσμός της καστροπολιτείας αυτής ανέρχονταν το 1520 σε 2000–2500 κατοίκους. Για το πότε ιδρύθηκε το Κάστρο των Ρωγών, υπάρχει μια μαρτυρία στον ιστορικό Προκόπιο για τις επισκοπές της Μητροπόλεως Ναυπάκτου και Νικοπόλεως ότι κατά την μεσοβυζαντινή περίοδο (μετά τον 6ο αιώνα) περιλαμβάνονταν και οι επισκοπές Ρωγών, Ιωαννίνων που διέθεταν και φρούρια.

Το φρούριο πιθανά είχε δοθεί ως τιμάριο στην τουρκική φρουρά το 1520. Για τον χώρο που περιλάμβανε η περιοχή δι-καιοδοσίας των Ρωγών αλλά και τις περιουσίες μέσα και έξω από την Άρτα βλ. και το Χρυσόβουλο του 1361 του Σέρβου ηγεμόνα Συμεών Ούρεση (Uros) Παλαιολόγου προς τον διεκδικητή κληρονόμο των προγονικών του δικαιωμάτων Ιωάννη ΤσάφαΟρσίνι, δούκα (παράτιθεται εδώ ενδεικτικά η πηγή, ο Ορσινιήταν ένας πλούσιος γαιοκτήμονας βλ. και Ευστρατίας Συγκέλου «Το Κάστρο των Ρωγών»⁴.

Το Κάστρο καταστράφηκε επί Τουρκοκρατίας, κατά μία πληροφορία, κατά τον βενετοτουρκικό πόλεμο του 1684 – 1699, πιθανά από τους Τούρκους για να μην χρησιμοποιηθεί από τους Βενετούς ή κατόπιν συμφωνίας μεταξύ τους πράγμα που πρέπει να επιβεβαιωθεί. Πάντως η ύπαρξη του κάστρου αυτού στο μέσον τόσων βάλτων τότε -αποξηράνθηκαν μεταπολεμικά-

1 Λάκκα Ν. Πρεβέζης ή Λάκκα Λελόβου: το λεκανοπέδιο που περι-κλείεται μεταξύ των βουνών Μπαλτενέσι ή Θεσπρωτικά όρη στα Β.Δ. και απολήξεις της Μικρής Ολύτσικας στα Β. Ανατολικά (Ζαρκοράχη και Τσοόκα Ποδογόρας) αμφότερα ύψους περί τα 1.300 μέτρα. Στα Νότια κλείεται από τα χαμηλότερα όρη, τη λοφοσειρά Προφήτη Ηλία Καντζά και Βαλαωρίτη Κρανιάς. Προς τα Ν.Α., δηλ. ανατολικά της τ. Λίμνης Μαυρή (αποξηράνθηκε τη 10ετία του 1960) υπάρχει άνοιγμα από τον λόφο Καστρί προς Ρωμιά, Λίμνη Ζηρού και Φιλιππιάδα.

2 Για τη σημερινή Άνω Λάκκα Σούλι του νομού Ιωαννίνων υπάρχουν σε οθωμανικά αρχεία αντίστοιχες καταγραφές στον Καζά Ιωαννίνων (YanyaKazesi) ως Επαρχία Λάκκας (Lakanahiye) με τα χωριά της και πιθανότατα συμπίπτει με τη Λάκκα Μπότσαρη δηλ. το νότιο τμήμα της περιοχής Τσαρκοβίτσας.

3 Βιβλίο «*Κείμενα Πατριδογνωσίας Λάκκας – Τα οθωμανικά αρχεία του 1520–1530*» Γεωργίου Παπαγιάννη, Αθήνα 2017.

4 Συμεών Ούρεσης Παλαιολόγος Σέρβος βασιλιάς, δεσπότης Θεσσα-λίας-Ηπείρου, αδελφός του μεγάλου κράλη των Σέρβων Στεφάνου Ντουσάν Ούρεση Νεμάνια που πέθανε το 1355. Ο Συμεών πέθανε το 1370 και τον διαδέχτηκε ο υιός του Ιωάννης που σύντομα παραιτήθη-κε και σε ηλικία 22 ετών χειροτονήθηκε μοναχός στην Ι.Μ. Μεγάλου Μετεώρου ως Ιωσάφθ (θεωρείται και ο δεύτερος κτήτωρ του). Στο χρυσόβουλο του 1361 επαναβεβαιώνει τα παλαιά κληρονομικά δι-καιώματα του Ορσίνι για την περιοχή του κάστρου των Ρωγών. Ως περιοχή περιγράφει τον ευρύτατο χώρο από τον «Αμβρακικό και το Μαυροβούνιον απέσω και την Ζώριστα [Πεντόλακκος] και το Σιστρούνι [Λάκκας Ιωαννίνων], στον Κακό Τάφο [ή κακό Τράφο ή Πύλες του Άδου βλ. και Κακό Σούλι], στο Γλυκύ και τον ποταμό [Αχέροντα ή Σιστρούνη] και το Μαρμάρι και τη θάλασσα απέσω [το Ιόνιο]». Είναι μια μαξιμαλιστική περιγραφή δικαιωμάτων γιατί στην απογραφή του 1520 συγκρούεται η περιγραφή με τα δικαιώματα του κάστρου της Ρηνιάσας (Η Ρηνιάσα τότε ιδρύθηκε; Πάντως κατελήφθη από τους Οθωμανούς περί το 1463 – βλ. Ν. Καράμπελα. Τελευταίος κύριος του κάστρου ο Rolando de Tocco). Το παραθέτουμε ενδεικτικά για τα το-πωνύμια της Άνω Λάκκας που περιλαμβάνει, διότι έχουν διατυπωθεί επιφυλάξεις για την γνησιότητα του εγγράφου, βλ. D. Nicol «*Το Δε-σποτάτο της Ηπείρου*» σελ. 203–204.

αποδεικνύει ότι ελέγχει κυρίως τη θάλασσα του Αμβρακικού και το πέρασμα μεταξύ των δύο μεγάλων κάμπων (είχε και θαλάσσια πρόσβαση μέσω του Λούρου ποταμού). Διότι στην ηπειρωτική ακτή του Αμβρακικού δεν υπήρχε άλλο φρούριο με θαλάσσια πρόσβαση. Η Πρέβεζα ιδρύθηκε αργότερα.

Σχετικά με το όνομα της Άρτας αναφέρεται μόνον από τον 11ο αιώνα – βλ. Άννα Κομνηνή. Επίσης ως επισκοπή αναφέ-ρεται η Άρτα για πρώτη φορά στα Τακτικά του Μανουήλ Κομνηνού (1143 – 1180) όπου ο επίσκοπος Άρτης μνημονεύεται 4ος υπό τον Μητροπολίτη Ναυπάκτου Νικοπόλεως, (βλ. Φωτί-ου Οικονόμου «*Η Εκκλησία της Ηπείρου*», Αθήνα 1982).

Α. Με βάση τα υπάρχοντα στοιχεία και μετά τη δημοσίευση των επίσημων φορολογικών καταστικων (tefter) του Οθωμα-νικού κράτους για τα έτη 1520–1530, και με όλες τις επιφυλά-ξεις για την ταύτιση των ονομασιών, η εικόνα των χωριών της Λάκκας για την πρώιμη Τουρκοκρατία είναι περίπου η εξής (βλ. και ΧΑΡΤΗ ΣΟΥΛΙΟΥ, Σπ. Αραβαντινού, 1895):

1. ΤΑ ΛΕΛΟΒΑ (σημ. Θεσπρωτικά): ως χωριό δεν είχε ιδρυθεί ακόμη το 1520 και υφίστατο μόνον ως τοποθεσία η πεδινή περιοχή του, ως βοσκότοπος με τις πολλές λίμνες του.

Το χωριό όμως Ροζιανά (η Ριζιανά) υφίστατο και απογρά-φθηκε ως χωριό (kö= χωριό) με την ονομασία Rozyana. Ευρί-σκεται στα νότια του Θεσπρωτικού επί λόφου, έναντι των εργα-τικών κατοικιών αμέσως στα ανατολικά τους. Είναι γνωστές οι εκκλησίες τους, η μία χαμηλά πριν τη θέση Καρτέρια, υπόγεια «υπόσκαφη» της Αγίας Αικατερίνης στην παλαιά της θέση, στο χωράφι του Νάτσιου κατά τον ιερέα Γεώργιο Παπακρήστο (βλ. και Κων/νου Παπαμιχαήλ)⁵. Υπήρχε και άλλη λέγουν κάποιοι, πιο ψηλά. Επίσης είναι γνωστό το νεκροταφείο τους με ανοιγ-μένους και συλημένους τάφους, με εμφανείς τις πέτρινες μο-νολιθικές τους πλάκες εξ' ου και η τοποθεσία «πλάκες».

Μάλλον δεν ήταν μεγάλο χωριό και η Αρχαιολογική υπη-ρεσία θα έχει καταγράψει ευρήματα εκεί. Τα πέτρινα σπίτια τους είναι ημιυπόγεια και έχουν λεηλατηθεί τα τελευταία 100 χρόνια, κυρίως από τους κατοίκους του Κάτω μαχαλά μέχρι και τη δεκαετία του 1960, για τα αγκωνάρια της ξερολιθιάς τους που χρησιμοποιήθηκαν στα δικά τους σπίτια. Το δάπεδό τους ήταν ίσως από χώμα πατητό. Η ύδρευση του οικισμού γίνονταν από το πολύ βαθύ πηγάδι της Λεύκας στα βορειοανα-τολικά του. Το πηγάδι αυτό κρατούσε νερό και τον Αύγουστο–Σεπτέμβριο. Υπήρχε και έτερο κοντινότερο πηγάδι στα δυτικά του, το οποίο όμως μισοστέρρευε ενωρίς.

ΧΑΡΤΗΣ του ΣΟΥΛΙΟΥ (Σπ. Αραβαντινού, 1895)

5 Κων/νου Παπαμιχαήλ. «*Η εκ των λαϊκών παραδόσεων ιστορία Λε-λόβου*» Θεσπρωτικό 1954 (επανεκδοση, Αθήνα 2009, Περιβαλλοντι-κού Συλλόγου Δήμου Θεσπρωτικού) «σώζονται ερείπια πανάρχαιου συνοικισμού εμφανίζοντα οικήματα στρογγυλά άνευ ασφάλτου, μι-κρής χωρνηκότητας. Όνομα δε συνοικισμού Ροζιανά. Εις θέσιν Καρ-τέρια διακρίνονται εις την επιφάνειαν αγρού θεμέλια αρχαίου ναού από ογκώδεις λίθους ακατέργαστους, ...μερικοί δε τετραγωνισμένοι λίθοι εχρησιμοποιήθησαν εις το πλησίον εικονοστάσιον Αγ. Αικατε-ρίνης. Τα εκ Δ. προς Α. θεμέλια...μήκους 9 γαλ. μέτρων και πλάτους 6, άνευ θεμελίων τοξοειδούς κόγχης».

Το χωριό αυτό ίσως περιλάμβανε ευρύτερα και την περιοχή της Αγίας Τριάδας και Κοτσέκι στα ανατολικά του (το κοτσέκι είναι νεώτερο κατασκευάσμα, επανακατασκευή του 1900 πε-ρίπου, της Ι. Μονής Καστρίου, το παλαιότερο κήκε από τους Τούρκους το 1897). Η ονομασία Ροζενά απαντάται και στην Κορινθία πάνω από το Δερβένι στις κλυτίες του βουνού, και πιθανά η ονομασία περιγράφει τους κοκκινωπούς ροζ βράχους του εδάφους. Θα πρέπει να έχει εγκαταλειφθεί ή καταστραφεί αρκετά προ του 1800 διότι ο Σερ. Ξερόπουλος το 1870 δεν ανα-φέρεται σε κατάσταση ημιεγκαταλειμένου οικισμού.

Το θρυλούμενο αντίστοιχο βόρειο χωριό του Θεσπρωτι-κού, βόρεια του Απάνω μαχαλά, τοποθετείται πιθανότατα πε-ρί τον Άν Θανάση και Άν Δημήτρη, δεν απογράφεται όμως στα 1520. Είναι άραγε το Καστροχώρι της παράδοσης «Ντάρα – Μπούρα – Καστροχώρι Λέλοβα πεντ' έξη σπίτια»; Άλλοι τοπο-θετούν το Καστροχώριστο Κάστρο της Βέλιανης με το αρχαίο κυκλικό ξερολιθικό φρούριο πάνω από την Παλιουργιά⁶. Αυτό όμως κατά μία εκτίμηση ανάγεται στην προ-αρχαϊκή εποχή (1000–1200 π.Χ.) για το οποίο η Αρχαιολογία διαθέτει συ-γκεκριμένα ευρήματα, ίσως της ύστερης εποχής του χαλκού. Απουσιάζουν οι χριστιανικές εκκλησίες από τον χώρο αυτό και απαιτείται προσοχή στα συμπεράσματα (βλ. Βιβλίο 06. Μπέ-τσου, 1975). Πρόσφατα (βλ. Χ. Σπανοδήμος κ' Γ. Ρήγιнос, τόμος Λάκκα Σουλίου II – 2012) διατυπώθηκαν πολλές επιφυλάξεις ότι ο οικισμός είναι αρχαίος, μήπως δηλαδή είναι μεσαιωνι-κός. Επίσης, ο Nicolas Hammond υποστήριξε ότι το Κάστρο στην Παλιουργιά δεν είναι αρχαία⁷.

Ο οικισμός υδρεύονταν από το πηγάδι το τρανό. Γιατί όμως το χωριό αυτό δεν απογράφεται το 1520; Ο μητροπολίτης Σε-ραφείμ Ξερόπουλος (Σ.Ξ) αναφέρει περί το 1880 στο βιβλίο⁸ του ότι «εις θέσιν Κουλούριζα επάνω του χωριού Λελόβου υπήρχε ποτέ φρούριον, ου τα ερείπια σώζονται συν άλλοις ουκ ευαριθμοις κτιρίοις». Η Κουλούριζα συμπίπτει με το Κά-στρο της Βέλιανης; Διότι αντίθετα ο 06. Μπέτσος αναφέρει την θέση «Κουλούριζα» επί των λόφων Ροζιανών και Αγίου Κων/νου (0.ΜΠ. 1975, Β47). Πάντως η θέση αυτή στην Παλιουργιά καλείται και υπό του λαού «Κάστρο» (βλ.0.ΜΠ. Β45 και αρ-χαιολόγου Σωτήριου Δάκαρη «*Κασσωπαία και Αρχαίες Ηλιακές αποικίες*» Αθήνα 1971).

συνεχίζεται

6 Βλ. εργασία «Μικρό Οδοιπορικό στο προϊστορικό κάστρο της Βέλι-ανης Θεσπρωτικού (Λελόβων)» Γ. Παπαγιάννη – Αθήνα Φεβρ. 1996 (Ημερίδα για τα μνημεία της Λάκκας Σούλι). Στο οδοιπορικό αυτό περιγράφονται (στην βραχώδη ρεματιά Ν.Α. του Κάστρου της Βελιά-νης) τα «κυκλικά συγκροτήματα» κτισμάτων γκρεμισμένων σήμερα (σπορίσματα) αποτελούμενα από κυκλικές «καλύβες» από ξηρολιθιά σπασμένης σχιστολιθικής πλάκας, πέτρωμα από το οποίο είναι γε-μάτη η περιοχή – πλακανίθρες. Κύριος πυρήνας του οικισμού είναι τα έξη κυκλικά συγκροτήματα (πατριές;) σε κάθε ένα από τα οποία παρατάσσονται περιφερειακά τους 5–6 γκρεμισμένες «καλύβες» κυκλικού σχήματος. Χαρακτηριστικό του κάθε κυκλικού συγκροτή-ματος ή πατριάς είναι ότι ο κεντρικός του χώρος είναι σκαμμένος και εκβαθυσμένος σαν στρογγυλό αλώνι, λες και από αυτό το μαντέμι αφαιρέθηκαν οι σχιστολιθικές οικοδομικές πλάκες των «καλυβών» που παρατάσσονται πέριξ. Τέλος στην υπερκείμενη διπλανή κορυφή του λόφου της Παλιουργιάς, στα ΒΔ του οικισμού αυτού υπάρχει το κυκλικό ξηρολιθικό τείχος «Κάστρο της Βέλιανης» περιμέτρου περί τα 320 μέτρα και εκτάσεως περί τα 8 στρ. Το τείχος αποτελείται από μεγάλες πλάκες ογκόλιθους που έχουν μισοκαταρρεύσει και λόγω της αγελοδοτροφίας της περιοχής (απαιτείται άμεση προστασία του προϊστορικού αυτού οικισμού με περίφραξη και καθαρισμό).

7 Το παράξενο Κάστρο της Βέλιανης και η χρονολόγησή του ανοίγει το ευρύτερο θέμα των ξηρολιθικών οικισμών της Λάκκας, σε ποια εποχή δημιουργήθηκε και πως λειτουργούσαν (βλ. και Βαλτέτσι Κρανιάς και οικισμό πέριξ των Παπαδάτων και επί του όρους της Μικράς Ολύτσικας) διότι ο οικισμός των Ροζενών νότια του Θεσπρω-τικού απογράφεται το 1520 και διαθέτει εκκλησία). Η αρχαιολογία ίσως διαθέτει ευρήματα αλλά διαθέτει και τη γενικότερη ιστορική οπτική της Ηπείρου για τους ήδη γνωστούς ξηρολιθικούς οικισμούς. Το ότι δεν έχει ενισχυτικούς πύργους εμβάλει τη σκέψη ότι είναι πρόχειρος οικισμός. Εάν αληθεύει το ότι δεν είναι διαθέτει εκκλησία (υπάρχει ΒΑ και το εκκλησάκι Άγιος Αντώνιος) θα μπορούσε κανείς να διατυπώσει μια ακόμη υπόθεση: πρόκειται για ημιμόνιμο οικισμό κτηνοτρόφων οι οποίοι δίδανοναν μαντέμι στο κέντρο τον κάθε κυ-κλικού συγκροτήματος «καλυβιών» (η πατριάς) και με τις σπασμένες πλάκες από τις πλακανίθρες έχτιζαν πρόχειρες στρογγυλές καλύβες (πέτρινη βάση) και με πλεκτές λεισιές ανήγειραν την καλύβα. (Τα παλιά στελέχη της Αρχαιολογίας Ζάχος, Β. Παπαδοπούλου αλλά και ο Γ. Ρήγιнос θα μπορούσαν να αξιολογήσουν και δώσουν μια άλλη πρόταση για το Κάστρο της Βέλιανης.

8 Σεραφείμ Ξερόπουλος «*Δοκίμιον Ιστοριών περί Άρτας και Πρεβέ-ζης*» Αθήνα 1884 (επανεκδοση Συλλ. Σκουφά, Άρτα 1986).

Κριτική του βιβλίου: «Η Βιογραφία μου» Συγγραφέας: Γκόντζος Χρήστος: Τ. Σχολικός Σύμβουλος Π.Ε.

Ο αειθαλής και βετεράνος παιδαγωγός, ο πολυγραφότατος πρώην σχολικός σύμβουλος, κ. Χρήστος Γκόντζος, με την διεισδυτική του γραφίδα, εξέδωσε ένα ακόμα έργο, που συνοψίζει τους πολύχρονους αγώνες του, για την εθνική αντίσταση, το λαϊκό σχολείο, αλλά και τις αξίες, της ελευθερίας, της δημοκρατίας του ανθρωπισμού, του πολιτισμού και της ελληνικής γλώσσας¹. Πρόκειται για έναν επιστήμονα, ο οποίος αποτυπώνει με την πένα του, το μεγαλείο ενός αγωνιστή, που τόσο μέσα από τις σχολικές αίθουσες, όσο και στο μέτωπο της αντίστασης, και τη συμμετοχή του στους δημοκρατικούς αγώνες, καταξιώθηκε έργω και λόγω, στη συνείδηση της εκπαιδευτικής και της επιστημονικής κοινότητας.

Παπά Βασιλική-Γκλόρια:Υπ. Διδάκτωρ Ε.Κ.Π.Α
Δρ. Παπά Μόνικα: Ε.Δ.Ι.Π, Α.Σ.Κ.Τ Αθηνών

Ο κ. Χρήστος Γκόντζος, όντως, μίλησε, δίδαξε, έγραψε και αναλώθηκε σε μια μεγάλη εκπαιδευτική και αγωνιστική πορεία, με πεσταλότητα, θα λέγαμε, αγάπη και αυταπάρνηση: «Όλα για τους άλλους-τίποτα για τον εαυτό του»². Παρότι καταδιώχτηκε από το σύστημα, έμεινε ανυποχώρητος και σταθερός στις αξίες του. Πρωτοπόρος στην έρευνα και στις παιδαγωγικές καινοτομίες, αναγνωρισμένος από μεγάλες προσωπικότητες της επιστήμης και της εκπαίδευσης, για το ασίγηστο πάθος του για το σχολείο και την κοινωνία.

Στο έργο αυτό, θα ανακαλύψει κανείς στοιχεία, από τα παιδικά χρόνια του συγγραφέα μέχρι τις ημέρες μας, με κυρίαρχο στοιχείο τη αναλυτική καταγραφή των συμβάντων, όπως αυτά επιβεβαιώνονται από την παράθεση γραπτών τεκμηρίων, που επισυνάπτονται μέσα στο έργο του. Αν και τιτλοφορείται: *Η Βιογραφία μου*, ο κ. Χρήστος Γκόντζος, διεισδύει στα γεγονότα, με αντικειμενική, ιστορική, ιδεολογική και παιδαγωγική, διάθεση, εμπλουτίζοντας τις πτυχές της ζωής του, με έναν άκρατο ρεαλισμό, που σαφώς θα συναρπάσει όσους έζησαν τα διαδραματισθέντα, κατά την Κατοχή και τον Εμφύλιο, στην Ελλάδα αλλά και όσους ενδιαφέρονται για την ιστορική αλήθεια. Το βιβλίο αυτό, του μεγάλου Έλληνα εκπαιδευτικού και ιστορικού, θα προσπαθήσουμε να παρουσιάσουμε στο ευρύτερο κοινό.

Η βιογραφία του κ. Χρήστου Γκόντζου, ξεκινά με το προλογικό σημείωμα της κ. Ιωάννας Χρήστου, φιλόλογου και συγγραφέως που σχολιάζει για τον συγγραφέα πως: «... αποφεύγει συνειδητά κάθε σχέση με την μυθιστορηματική βιογραφία... Δε λογοτεχνίζει, δεν ωραιοποιεί πρόσωπα και καταστάσεις. Εκφράζεται με τρόπο χειμαρώδη και αυθεντικό για τα όσα είδε με τα μάτια του... και οραματίστηκε με τον νου του» (Γκόντζος, 2020:13-16).

Στη συνέχεια, συναντάμε τον πρόλογο του ίδιου του συγγραφέα, που μας εξηγεί τη δομή του έργου του, ενώ ταυτόχρονα μας ταξιδεύει στο μεγαλείο του ελληνισμού με επιλεγμένες ρήσεις, από τον Σωκράτη, τον Πλάτωνα, τον Παισάνια, μέχρι και τον Κολοκοτρώνη, τον Μακρυγιάννη και τον Κ. Καβάφη.

Σε ό,τι αφορά, εξειδικευμένα, τα τριάντα κεφάλαια του έργου του, θα μπορούσαμε να τα κατανείμουμε σε εννέα νοηματικούς άξονες:

1. Στην ένταξη του συγγραφέα στον Ε.Α.Μ -ΕΛΛΑΣ
2. Στα γεγονότα του εμφυλίου πολέμου
3. Στην πάλη των αντιστασιακών ομάδων κατά των κατακτητών
4. Στη στρατιωτική θητεία του συγγραφέα
5. Στην εκπαιδευτική του πορεία, στις διώξεις και τη δυσμενή μεταχείρισή του, από το εκπαιδευτικό κατεστημένο.
6. Στην παιδαγωγική παρουσία του, ως σχολικός

σύμβουλος

7. Στη συγγραφική του δράση

8. Στην αναγνώριση του έργου και της προσφοράς του, από κοινωνικούς, επιστημονικούς και εκπαιδευτικούς φορείς.

9. Στην μνεία της παιδικής ηλικίας του συγγραφέα

Ήδη από το πρώτο κεφάλαιο, διαφαίνεται η πρόθεση του κ. Χρήστου Γκόντζου, να καταστήσει τα γεγονότα «εσαεί» στις επιγιγνώμενες γενιές. Έτσι οι περιπέτειες και τα επιτεύγματά του ξαναζωντανεύουν μέσα από την πάλη των παραστάσεων και την ανάγλυφη απεικόνισή τους, με τον επιμελημένο λόγο του. Περίοπτη θέση παίρνει η κατοικήκη περίοδος, αφού αποτέλεσε την αφορμή για τον ξεσηκωμό των πατριωτών της εθνικής αντίστασης, που επέμειναν να εκδιώξουν τους εισβολείς και να δώσουν ένα ηχηρό ράπισμα στον φασισμό. Ο συγγραφέας διερωτάται, αν η αναφορά στα γεγονότα αποτελεί αναπόφευκτη

των παθών και ανασύρει τραυματικές εμπειρίες... Διατείνεται ωστόσο, ότι αποτελεί ιερό καθήκον, να φωτιστούν τα πεπραγμένα και τα παραλείμματα, με την αδέκαστη ματιά, ενός ιστορικού κριτή. Επομένως, δεν αναρριπίζει τα εμφύλια πάθη, αλλά διατηρεί την ιστορική μνήμη.

Στα πέντε πρώτα κεφάλαια του βιβλίου λοιπόν, (σελ.21-68) μεταφερόμαστε σε μία επιστημονική-ιστορική αλλά και βιοματική καταγραφή, των γεγονότων της περιόδου, που όπως προαναφέραμε, όλα είναι συνηφασμένα με τη γερμανική κατοχή και τις εμφύλιες συγκρούσεις, που άφησαν πίσω τους τα στίγματα των θυσιών, στην προσπάθεια ανατρο-

πής του κατεστημένου. Όπως χαρακτηριστικά περιγράφει ο συγγραφέας, για την έννοια και την εικόνα του αγωνιστή: «...μπροστά στο εκτελεστικό απόσπασμα με σφιγμένη και υψωμένη τη γροθιά του, ζητωκραύγαζε για τα ιδανικά του και ο ήχος του σκέπαζε τον κρότο των δολοφόνων» (Γκόντζος, 2020:25).

Η ηρωική επιμονή, η αυταπάρνηση και αυτοθυσία χιλιάδων αγωνιστών, αναδεικνύονται μέσα από την ιστορική μνήμη των λιτών και απείριπτων, περιγραφών του συγγραφέα, που με τον δικό του επιτάφιο, αποδίδει: «τον πρόποντα λόγο» σε εκείνους που είχαν το θάρρος, να διεκδικήσουν την ελευθερία αυτού του τόπου.

Ο πλούτος των πληροφοριών και των λεπτομερειών που συναντάμε είναι μεγάλος, καθώς ο συγγραφέας είναι η ζώσα πραγματικότητα, με χαραγμένα στη σκέψη και την ιδιοσυγκρασία του, τα ίχνη της περιόδου εκείνης. Στις σελίδες του βιβλίου, καταγράφονται όλα τα σχετικά περιστατικά, με εμβριθεία και αισθανόμαστε ότι θα αδικήσουμε τον συγγραφέα, αν επιχειρήσουμε να επαναλάβουμε τα ήδη καταγεγραμμένα.

Είναι, σίγουρα δύσκολη υπόθεση, για τον αναγνώστη της μεταπολεμικής γενιάς, να συνειδητοποιήσει την παρρησία των αγωνιστών της εθνικής αντίστασης και ο συγγραφέας μοιράζεται αυτές τις παραστάσεις, σε μία περίοδο που παρά την ειρηνική πορεία της, η Ελλάδα, έχει να αντιμετωπίσει διαφορετικές προκλήσεις, σε μια προσπάθεια αξιακής θωράκισης του λαού, ώστε να ανταποκριθεί στα σημεία των καιρών. Το παρελθόν, αποτελεί βεβαίως πλαίσιο αναφοράς, καθώς όπως έχει διατυπωθεί: «όποιος δεν γνωρίζει το παρελθόν του, δεν έχει και μέλλον».³ Το χειρότερο δε, εάν ένας λαός καταληφθεί από το σύνδρομο της αμνησίας και της απεμπόλησης του παρελθόντος του, είναι πως τότε υπάρχει ο κίνδυνος να το ξαναζήσει, και να διαπράξει τα ίδια σφάλματα.

Ο συγγραφέας, όπως περιγράφει στη συνέχεια, και μετά την απελευθέρωση, προσπαθεί να εισαχθεί στη Ζ.Π.Α Ιωαννίνων και να λάβει το πτυχίο του δασκάλου. Η δράση του στον Ε.Α.Μ-ΕΛΛΑΣ ωστόσο, ήταν η αφορμή να αποκλειστεί από τις παιδαγωγικές

σπουδές, εξαιτίας των λεγόμενων: «κοινωνικών φρονημάτων». Όπως περιγράφει ο ίδιος: «Αποκλείστηκα απ' όλες τις Ακαδημίες του κράτους ως ακατάλληλος για το λειτούργημα του δασκάλου με διαγωγή κακή γιατί πολέμησα τον κατακτητή...πήρα το δρόμο του χωρισμού στον τόπο μου... Δε γύρισα με το πουκάμισο αδειανό αλλά με πλούσιο ψυχισμό φορτωμένο με αρχές και αξίες» (Γκόντζος, 2020:56).

Πρώτος διδασκαλικός σταθμός του κ.Χρήστου Γκόντζου, υπήρξε το χωριό Λειβαδιά του Σιδηροκάστρου, ως στρατιωτικός δάσκαλος, μετά από εντολή της διοίκησης του τάγματος στο οποίο υπηρετούσε. Εκείνος αρχικά απάντησε: «Δεν είμαι δάσκαλος. Τον Ιούνιο του 1947 αποκλείστηκα από τις πτυχιακές εξετάσεις μαζί με άλλους συμμαθητές», στη συνέχεια ωστόσο, δημιούργησε με τη στάση και την εργασία του καλή εντύπωση στο σχολείο και την κοινωνία (Γκόντζος, 2020:179-180).

Μετά από μια περιπετειώδη πορεία, ο συγγραφέας τελικά ανακτά την ιδιότητα του σπουδαστή και είναι πλέον, επίσημα, δάσκαλος και λειτουργός της λαϊκής παιδείας. Ο κ. Χρήστος Γκόντζος στη συνέχεια, με τις πρωτότυπες ιδέες του, δραστηριοποιείται ως εκπαιδευτικός και αρχίζει να ερευνά, να πειραματίζεται, να διδάσκει, να γράφει και να οραματίζεται το σχολείο του μέλλοντος. Παρόλα αυτά, οι οιωνοί και «η παρωχημένη αντεθνική του δράση», όπως χαρακτήρισαν, στην εποχή του, την δράση ενός δημοκράτη, αγωνιστή και αντιφρονούντα στο σύστημα, τον ακολουθούσαν ασταμάτητα, προσπαθώντας να τον εξουθενώσουν και να τον παροπλίσουν υπηρεσιακά.

Η πορεία του συνεχίζεται από τα Γρεβενά, στην Άρτα και μετά από αλλεπάλληλες υπηρεσιακές παλινωδίες, ο συγγραφέας καταλήγει στο Ριζοβούνι Πρεβέζης, όπου το έργο του αρχίζει να θάλλει και να ανθεί. Η παιδαγωγική του παρουσία ξεχώρισε, αφού εισήγαγε επιστημονικές καινοτομίες, σχετικά με το παραμύθι, την πρώτη ανάγνωση και γραφή, την ολική ή ιδεοπτική μέθοδο του Jean-Ovide Decroly κ.α. Η παρουσία του σε εκπαιδευτικά συνέδρια, υπήρξε, επίσης, καταλυτική. Το δε συντηρητικό σύστημα, αναγνωρίζει πλέον το πρωτότυπο, καινοτόμο και μεταρρυθμιστικό έργο του και οι επιθεωρητές παραδίνονται, στις δημιουργικές του ιδέες.

Ο κ. Χρήστος Γκόντζος, θα βρεθεί τελικά στην Αθήνα, όπου αναγνωρίζεται και εκλέγεται στη θέση του σχολικού συμβούλου. Είναι πια ώριμος, να ασκήσει καθοδηγητικό και συμβουλευτικό έργο και έχει την ευκαιρία να δραστηριοποιηθεί ταυτόχρονα σε μεγάλο και ιστορικό εκπαιδευτήριο της ιδιωτικής εκπαίδευσης, όπου απερίσπαστος συνέχισε το παιδαγωγικό του έργο. Μεταβάλλει:το γνώναι και ειδέναι σε βούλεσθαι και δράν.

Η απονομή του Αριστείου Παιδείας στον κ. Χρήστο Γκόντζο

Στις σελίδες 341-343 του βιβλίου του, ο κ. Χρήστος Γκόντζος αναφέρεται στην απονομή του Αριστείου Παιδείας από το Ελληνικό Ινστιτούτο Εφαρμοσμένης Παιδαγωγικής και Εκπαίδευσης. Μεγάλη ήταν η τιμή και η χαρά να παραστούμε στην τελετή. Παραθέτουμε στη συνέχεια, φωτογραφίες από την τελετή απονομής της τιμητικής πλακέτας, της περγαμηνής, αλλά και την εισήγηση του τιμηθέντος. Στην επόμενη φωτογραφία εικονίζονται από αριστερά προς τα δεξιά: 1. Ο τιμηθείς από το ΕΛΛ.Ι.Ε.Π.ΕΚ κ. Χρήστος Γκόντζος. 2. Ο πρόεδρος του Ινστιτούτου: κ. Αθανάσιος Ε. Παπάς 3. Στο βάθος, ο καθηγητής του Ε.Κ.Π.Α: κ. Κωνσταντίνος Μαλαφάντης και 4. δεξιότερα, ο ομότιμος καθηγητής του Ε.Κ.Π.Α: κ. Κωνσταντίνος Μάνος.

Στη δεύτερη φωτογραφία κάτω, εικονίζονται από

αριστερά: Ο Σχολικός Σύμβουλος και εισηγητής στο συνέδριο του ΕΛΛ.Ι.Ε.Π.ΕΚ: Χρήστος Γκόντζος που παρουσιάζει την εισήγηση του, στο αμφιθέατρο του Μαραλείου Διδασκαλείου. Δεξιά μια συνεργάτιδά του.

Ο κ. Χρήστος Γκόντζος ανέπτυξε, ενώπιον του ακροατηρίου, το θέμα του με τίτλο: «**Έχει παιδευτική αξία το παραμύθι; Αντιρήσεις· φιλοσοφική, ψυχολογική και διδακτική θεώρηση**». Η εισήγησή του, χαρακτηρίστηκε ως «καινοφανής» και καινοτόμος, καταχειροκροτήθηκε και ακολούθησαν καίριες ερωτήσεις στον συγγραφέα, που απάντησε με άνεση και πειστικότητα. Ο πρόεδρος του ΕΛΛ.Ι.Ε.Π.ΕΚ τίμησε, όπως προαναφέραμε, τον κ. Χρήστο Γκόντζο, τον δάσκαλό του, και **Δάσκαλο των Δασκάλων**, όπως τον αποκαλεί και του απένειμε το: **Αριστείον Παιδείας**⁴ αναγνωρίζοντας τους αγώνες του, για την κοινωνία, τη δημοκρατία, τον πολιτισμό, την παιδεία και την παιδαγωγική. Η περγαμνή επιδόθηκε στον συγγραφέα, ως ένα πολλοστημόριο αναγνώρισης, στις παρεξυγμένες αξίες, που συνιστούν και επηρεάζουν την εργώδη πορεία του προς τα πρόσω.

Όλο το έργο του συγγραφέα, αλλά και το βιβλίο που παρουσιάσαμε, χαρακτηρίζεται από μια ανθρωποκεντρική διάσταση, ωδή στις αξίες της ελευθερίας και της πολυφωνίας, ιδανικά, για τα οποία αγωνίστηκε με αυτοθυσία και αυταπάρνηση. Τόσο το περιέχον, όσο και το περιεχόμενο του βιβλίου, δημιουργούν μια πληρότητα, που καθιστά τον συγγραφέα άξιο αναγνώρισης, επαίνου και τιμής, όπως αυτή εκφράζεται πολλαπλώς και στη βράβευσή του, από κοινωνικούς, πολιτειακούς και εκπαιδευτικούς φορείς, που συγχρωτίστηκαν μαζί του.

Το βιβλίο του κ. Χρήστου Γκόντζου, δεν αποτελεί ένα απλό αφηγηματικό πόνημα. Πρόκειται για μια κατάθεση ψυχής και ακραιφνούς καταγραφής των γεγονότων, ενδεδυμένη με το πέπλο της φιλοσοφικής σκέψης. Η καθηλωτική εκφραστική δεινότητα του συγγραφέα, συγκινεί τον αναγνώστη, μεταφέροντάς τον στη δράση, που αποτυπώνεται με εξαιρετική ροή, στις σελίδες του βιβλίου. Όλοι προσκαλούνται σε μια νοερή συμμετοχική δράση στους αγώνες του. Όλβιοι, όσοι θα μελετήσουν το βιβλίο του κ. Χρήστου Γκόντζου. Ελπίζουμε ότι η παρουσίαση του βιβλίου, από τη δική μας οπτική, να μην έχει υποληφθεί του πρέποντος λόγου!

Θέλουμε να συγχαρούμε θερμά τον κ. Χρήστο Γκόντζο, αλλά και τον υπεύθυνο Εκδοτικό Οίκο, για την καλαίσθητη έκδοση. Να ευχηθούμε ακόμα, στον συγγραφέα, να είναι κραταιός και δυνατός και το ταξίδι του, να διαρκέσει πολύ ακόμα, στο μακρινό μέλλον. Όπως το διατυπώνει με τους στίχους του και ο Κ. Καβάφης: «Το φθάσιμον εκεί είν' ο προορισμός σου αλλά μη βιάζεις το ταξίδι διόλου, καλλίτερα χρόνια πολλά να διαρκέσει...»

ΥΠΟΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Το γλωσσικό έργο του συγγραφέα, έχει αναγνωριστεί από κορυφαίους φιλόλογους.
2. Αυτή είναι η επιγραφή που βρίσκεται χαραγμένη στον τάφο του μεγάλου Παιδαγωγού της αγάπης Johann Heinrich Pestalozzi (1746-1827), όπως έμεινε γνωστός στην ιστορία της Παιδαγωγικής.
3. Τη ρήση αυτή τη συναντάμε στον Humboldt και αλλαχού.
4. Το Αριστείον Παιδείας απονέμεται σε προσωπικότητες εγνωσμένου κύρους, με απόφαση του Δ.Σ. ΤΟΥ ΕΛΛ.Ι.Ε.Π.ΕΚ, μετά από πρόταση του προέδρου.

ΕΛΛΗΝΟΓΛΩΣΣΕΣ & ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΕΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ Γκόντζος, Χ. (2020). Η Βιογραφία μου. Αθήνα: Άπειρος Χώρα.

Φαρμακείο
Γεώργιος Λ. Χρήστου
Εθνικής Αντιστάσεως 124, Κατσικάς, 45550,
τηλ.: 2651092023 | κιν.: 6947882896
| e-mail: christouphar@gmail.com

Χριστούγεννα του 2020

Του Τάκη Παναγ. Παπαδημητρίου

Πλησιάζουν τα Χριστούγεννα του 2020, τα φετινά Χριστούγεννα. Και όλοι, επίσημοι και λαός αναρωτιούνται στερεότυπα: «Πώς θα κάνουμε φέτος Χριστούγεννα, θα τα γιορτάσουμε με τον γνωστό τρόπο, όπως άλλα χρόνια; Στη γνωστή οικογενειακή θαλπωρή τους; Ή σε «καραντίνα» αποκλεισμένοι; Λόγω κορονοϊού και της επιδημίας που σαρώνει την Ελλάδα αλλά και ολόκληρο τον κόσμο;».

Και οι επίσημοι και οι «ειδικοί» αποφαινόνται: «Φέτος, μάλλον μόνοι μας θα γιορτάσουμε τη γέννηση του Θεανθρώπου Δίκως τη μεγαλύτερη συμμετοχή των προσφιλών μας».

Πάνω σ' αυτή την τηλεοπτική αγωνία, έπεσε το τηλεφώνημα του φίλου μου του Βαγγέλη;

-Πώς βλέπεις τα Χριστούγεννα, φέτος;
-Στενάχωρα και στενοχωρημένα, αφού απ' όσα φαίνονται και λέγονται μόνοι μας θα τα γιορτάσουμε, χωρίς παιδιά, εγγόνια...

-Ναι, αλλά να σου πω: Στενάχωρος και λυπητερός είναι τέτοιος εορτασμός... αλλά, πειράζει φέτος λόγω επιδημίας να μη... «γεννήσουμε» τον Θεάνθρωπο όπως άλλα χρόνια; Εξάλλου, φέτος ο Χριστός είναι πιθανόν να μη... θέλει να ξαναγεννηθεί, με τόσα που βλέπει να γίνονται στην πατρίδα μας και σ' όλη την ανθρωπότητα. Έτσι κι αλλιώς, τίποτα δεν τηρούμε από την θεία διδασκαλία Του και τίποτα από την ταπεινή Του ζωή, την αγιοσύνη Του, δεν παίρνουμε για παράδειγμα! Ξαν να είχε δίκιο ο Νίτσε που έλεγε ότι ο μόνος χριστιανός στη γη ήταν ο Χριστός! Και, επίσης, ο μόνος Μαρξιστής ήταν ο Μαρξ! Και ακόμα: Ούτε ο Χριστός ούτε ο Μαρξ φταίνει για τη χρήση που έκαναν στο όνομα τους οι επίγονοί τους στον κόσμο!

Με προβλημάτισαν τα λόγια του «ορθολογιστή» φίλου μου κι άρχισα να κάνω σκέψεις ανάκατες: «Αλήθεια! Αναρωτηθήκαμε ποτέ εμείς οι ... «ευσεβοφανείς» και «ευσεβοφρονούντες», που κοβόμαστε για το εορταστικό βαθύτερο πνεύμα των Χριστουγέννων, αν τέτοιες μέρες νιώθουμε τη συμβολική Γέννηση του Θεανθρώπου ή απλώς τέτοιες μέρες βρίσκουμε την ευκαιρία να επιδείξουμε μια ψευδαισιακή πληρότητα του πνευματικού μας κόσμου, με την καταναλωτική μας ευχία μας στο όνομα του γεογεννημένου Χριστού, με άκρως φαρισαϊκή και ανενδοίαστη Χριστιανική υποκρισία! Δεν χάθηκε, αγαπητοί μου αναγνώστες, ο κόσμος αν δεν βρεθούμε φέτος με τους αγαπημένους μας! Επομένως, ας μην ενοχλη-

θούμε σαν χάσουμε τις βεβαιότητές μας, τα στερεότυπά μας, για λίγες μέρες! Κι ας αρχίσουμε να σκεφτόμαστε πιο χριστιανικά, πιο ουσιαστικά! Ίσως, τότε υποψιαστούμε ποιος ήταν αυτός ο Χριστός, αλλά και ποιος είναι σήμερα, τι είπε και τι λέει πραγματικά και κατά πόσο επιδρά ο λόγος Του στο αξιακό μας σύστημα, στην πθική επένδυση μιας πθικής καλυτέρευσης, στον άνοπτο κομφορμισμό μας.

Επίσης, ίσως, τότε αντιληφθούμε καλύτερα πόσο τον Χριστό τον έχουμε ως κοινωνία και εκκλησία κατανοήσει, πόσο έχουμε διαστρέψει την υπέροχη διδασκαλία του και πόσο τον έχουμε εκμεταλλευτεί. Ευχής έργο θα ήταν αν όλοι οι άνθρωποι που τον πιστεύουν να κατανοούσαμε τη στάση της επίγειας ζωής Του, την υπηλόφρονη ταπεινοφροσύνη Του, όσο έζησε και έδρασε στον κόσμο μας!

Οι άγιες μέρες των γιορτών των Χριστουγέννων προσφέρονται για ένα μάθημα αυτογνωσίας! Αν κάνουμε μια κατάδυση στα μύχια της καρδιάς μας. Πιστεύω πως αυτό μπορούμε να το κάνουμε όλοι μας. Εκτός κι αν η σκληράδα των ημερών που βιώνουμε υπό το φάσμα του φόβου της πανδημίας μας έχει κάνει να μη μπορούμε να δούμε παραπέρα από τη μύτη μας. Θα δούμε, λοιπόν, το θεάρεστο «Μέγα Γεγονός» της «θείας ενσαρκώσεως» σε όλη τη μεγαλοπρέπειά του, με όλη την ιερότητά του. Η κάθοδος του Θεού στη γη ήταν και είναι θεμελιακό υπόδειγμα της θρησκευτικής συνείδησης που βιώνει «το εντεύθεν και το εκείθεν» και τα διαχωρίζει!

Ο θρησκευτικός «μύθος» των Χριστουγέννων έχει καταντήσει από μας κοσμικός μύθος και παραμύθι γλυκανάλατο, μακριά από την ενσάρκωση και τη θέωση του Μονογενούς Υιού του Θεού! Ίσως επειδή η ενθαδική βίω- τευσή μας δεν επιζητεί πλέον σωτηριολογικές σκέψεις και κρίσεις, αλλά βολικά εορταστικά καρυκεύματα!

Ας γίνουμε, λοιπόν, ιδίως σήμερα που ο φοβερός νέος λοιμός μας κατατράχει και μας αφανίζει, αγαθά δοχεία χάριτος, πιο απλοί, πιο δοτικοί, πιο αδελφοί πιστοί, πιο ουσιαστικοί χριστιανοί κι ας συνοδεύσουμε τη Θεία Μπέρα και το θεικό Χριστό – βρέφος, στο λίκνο της καρδιάς μας και στη φάτνη της μετάνοιας, της προσευχής και της δεπτικής λατρείας του σπαργανωμένου μικρού Χριστού. Να καλωσορίσουμε τον νεογέννητο Χριστό στο σπίτι μας, στο τραπέζι μας μα προπαντός στις καρδιές μας και ας συνομιλήσουμε με τον Μεγάλο Συνδαιτημόνα! Ίσως, τότε, γεμάτοι θεική ευλογία πιστέψουμε κι εμείς πως είμαστε συνετοί απόγονοι και παιδιά Του.

Ευλογημένα Χριστούγεννα σε όλες και σε όλους σας. Καλή Χρονιά

Χρήστος Γκόντζος, ο συνάδελφος

Του Κωστή Σιώζη

Έλαβα προ ημερών το τελευταίο βιβλίο του φίλου μου Χρήστου Γκόντζου «Η ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ ΜΟΥ» και το διάβασα με πολύ ενδιαφέρον.

Στο βιβλίο αυτό ο Χρήστος, πέραν των δικών του δραστηριοτήτων, εκτείνεται και σε πλείστα άλλα θέματα και επισυμβάντα κατά τον διαρρέυσαντα χρόνο και το κάνει ιδιαίτερα ενδιαφέρον.

Με τον Χρήστο βρεθήκαμε μαζί στο σχολείο στο Δημοτικό και αργότερα στην Ακαδημία Ιωαννίνων. Στο μεσοδιάστημα της Κατοχής γίναμε και συνεταίροι φροντιστές στο χωριό για ένα μικρό διάστημα.

Στην Εθνική Αντίσταση πάλι μαζί, άσχετα αν αυτός συμμετείχε περισσότερο κι εγώ λιγότερο. Η τύχη μάς έφερε και στον στρατό μαζί. Έτσι κι αν ακόμα θέλαμε να ξεκόψουμε, η τύχη

μάς συνέδεε. Γι' αυτό και η σχέση μας έχει μια ξεχωριστή χροιά. Ο Χρήστος από την Ακαδημία ακόμα διεκρίθη για τον ζήλο του στην επιστήμη της Παιδαγωγικής και ο ζήλος του αυτός δεν τον εγκατέλειψε και ακόμα τον διακατέχει. Όπου βρέθηκε είχε πάντα πρωταγωνιστικό ρόλο, τόσο στον παιδαγωγικό-επαγγελματικό τομέα, όσο και στον συνδικαλιστικό. Απόδειξη ότι πήρε τη θέση του Σχολικού Συμβούλου της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

Είναι πολυγραφότατος σε εκπαιδευτικά συγγράμματα και όχι μόνο, και μέλος της Ένωσης Ελλήνων Λογοτεχνών που και σ' αυτή πρωταγωνιστεί και προσφέρει. Για την όλη δραστηριότητά του έτυχε διακρίσεων και μεταλλίων και από την Ένωση Ελλήνων Λογοτεχνών «Χρυσό μετάλλιο πνευματικής αξίας Α' τάξεως».

Φίλε Χρήστο, Να είσαι καλά και να προσφέρεις.

Ασσιώτικες Ανθρώπινες Μνήμες

του Παύλου Γ. Χρήστου

Γούλας Δημήτριος του Χρήστου και της Γεωργίας (Δημητράκη Γούλας) (1916-1985)

συνέχεια από τη σελίδα 1

Γεννήθηκε στον Άσσο το 1916. Είναι το δεύτερο από τα τέσσερα παιδιά του Γούλα Χρήστου του Γεωργίου (Χρηστάκη Γούλα, 1888-1968) και της Κατσάνου Γεωργίας του Χρήστου (1890-1954). Αδέρφια του: 1) η Αικατερίνη (1911-1963), η οποία παντρεύτηκε τον Κώστα Γεώργιο του Λάμπρου (Γιώργη Λάμπρο, 1895-1963) από το Νικολίτσι και απέκτησε επτά παιδιά: την Ελένη, την Αναστασία, την Ευτυχία, τον Λάμπρο, τον Παναγιώτη, τη Χρυσαιγή και τη Βασιλική, 2) ο Ευάγγελος (Βαγγέλ' Γούλας 1919-1989), ο οποίος παντρεύτηκε τη Λαμπρούση Πανάγιω του Ιωάννη και της Ελένης (1925-2000) και απέκτησε τέσσερα παιδιά: τον Νικόλαο (Νίκο Γούλα, 1949-2007), την Ελένη, τη Δήμητρα και τον Παντελή, 3) ο Κωνσταντίνος (Κώτση Γούλας 1923-2020), ο οποίος παντρεύτηκε τη Δήμα Ευαγγελία του Θωμά και της Χριστίνας (1934-1915) και απέκτησε τέσσερα παιδιά: τον Θανάση, τον Λευτέρη, τον Σπύρο και τον Χρήστο.

Γόνος μουσικής οικογένειας. Ο πατέρας του Χρήστος Γούλας (Χρηστάκη Γούλας, 1888-1968), άριστος βιολιτζής, ήταν δεξιότεχνος στην επεξεργασία του ξύλου και ως εκ τούτου είχε την ικανότητα να κατασκευάζει μόνος του βιολιά από ξύλο πλατάνου. Δικαίως θεωρείται ο πρωτομάστορας της Ασσιώτικης μουσικής κομπανίας. Από τα παιδικά του χρόνια ο Δημητράκη Γούλας μυήθηκε στη μουσική από τον πατέρα του. Υπηρετήσε τη στρατιωτική θητεία ως σαλπιγκτής και αυτός πιστεύω ήταν ένας από τους λόγους που στη συνέχεια προτίμησε πνευστό μουσικό όργανο (κλαρίνο) και όχι έγχορδο, όπως ο πατέρας του βιολί και ο αδελφός του Κώστας κιθάρα. Από τη μουσική κομπανία του Άσσου έλειπε ο κλαρινίστας, αυτός ανέλαβε να καλύψει αυτό το μεγάλο κενό. Την εποχή εκείνη δεν υπήρχε η δυνατότητα να διδαχθούν μαθήματα μουσικής σε ωδεία ή σχολές μουσικής. Ήταν όλοι τους σχεδόν αυτοδίδακτοι. Έτσι και ο Δημητράκη Γούλας ήταν ένας αυτοδίδακτος κλαρινίστας. Αρωγοί στην προσπάθεια αυτή ο πατέρας του και ο βιολιτζής της Ασσιώτικης μουσικής παρέας Δήμας Θωμάς (Θωμά Νότης, 1908-1969).

Η μουσική κομπανία του κλαρινίστα Δημητράκη Γούλα πρόσφερε πάρα πολλά στη διατήρηση της παράδοσης και στην ποιότητα ζωής των συγχωρια-

νών μας και της ευρύτερης περιοχής. Είμαστε ευγνώμονες. Παρόντες σε γάμους, πιστρόφια, βαφτίσια, ονομαστικές γιορτές, πανηγύρια, και πάντα όλη την εβδομάδα της διακαινησίμου στα εξωκλήσια του χωριού μας διασκεδάζοντας τους παρευρισκόμενους όλη τη μέρα (χασομέρια). Η προσφορά τους ήταν ανεκτίμητη και μάλιστα σε μια χρονική περίοδο που άλλα μέσα ψυχαγωγίας δεν υπήρχαν. Οι χωριανοί αναγνώριζαν την προσφορά τους, εκτιμούσαν τη συμπεριφορά τους και τους προτιμούσαν σε κάθε τους εκδήλωση. Ήταν πάντα η πρώτη τους επιλογή. Κανένα άλλο συγκρότημα δεν είχε θέση στις εκδηλώσεις τους. Η ακτίνα δράσης της ασσιώτικης κομπανίας δεν περιορίζονταν στα χωριά της Λάκκας Θεσπρωτικού. Η φήμη τους είχε ξεπεράσει κατά πο-

Από αριστερά Θωμά Νότης με το βιολί, Δημητράκη Γούλας με το κλαρίνο, Κώτση Γούλας με την κιθάρα. Όρθιοι Βησάρης Λαμπρούσης, Γιώργος Κάλιοσης, Κώστας Λαμπρούσης (Κώτσο Πανούσης) και Σπυρίφων Λαμπρούσης (Πήλιο Τάπ Πανέλης).

λύ τα όρια της Λάκκας. Ήταν γνωστοί και προτιμητέοι πλέον σε αρκετές περιοχές τη Ηπείρου.

Τα λιγοστά έσοδα από τη μουσική δεν ήταν δυνατόν να καλύψουν τις ανάγκες της πολυμελούς οικογένειας του και για αυτό η μουσική δεν ήταν η αποκλειστική απασχόλησή του. Παράλληλα με τη μουσική ασχολήθηκε με το εμπόριο και το επάγγελμα του καφεπαντοπώλη. Από το 1954 έως το 1957 καφενείο στην τοποθεσία Βρέστη σε κτήριο ιδιοκτησίας του Μιλτιάδη Δήμα. Από το 1958 έως το 1962 στη Τζούμα καμαγιάτι στο σημερινό βενζινάδικο (παλιό κτήριο) και από το 1966 μέχρι τον θάνατό του στη Ροβίτσα σε ιδιόκτητο κτήριο.

Μετά το 1962 βιοποριστικοί λόγοι τον ανάγκασαν να μεταναστεύσει για λίγα χρόνια στη Γερμανία, γιατί η μουσική όπως είπαμε δεν ήταν η κύρια απασχόλησή τους. Άτομο κοινωνικό, ήταν πάντα παρών σε σοβαρά κοινωνικά γεγονότα της ασσιώτικης κοινωνίας (λύπες, χαρές κλπ). Αγαπούσε το χωριό και δεν απομακρύνθηκε από αυτό παρά μόνο για μικρό

χρονικό διάστημα που βρέθηκε στη Δυτική Γερμανία ως οικονομικός μετανάστης και όταν χρειάστηκε να προσφέρει τις υπηρεσίες του στην πατρίδα.

Μοναδικός άνθρωπος ξεχώριζε για την καλοσύνη του, τις άριστες διαπροσωπικές σχέσεις, το πλούσιο και έξυπνο χιούμορ. Συμφιλιωτικός, πάντα ενωτικός, συμπαθής, συνετός, καλόκαρδος, ευχάριστος και αγαπητός απ' όλους. Στο πρόσωπό του επλανάτο πάντοτε ένα ανεπιτήδευτο χαμόγελο, ποτέ κακόκεφος, συνοφρυωμένος, λυπημένος. Ευγενής, φιλήσυχος, φιλόξενος, φιλαλήθης και καλοπροαίρετος. Χόμπι του το κυνήγι.

Από τους καλύτερους κυνηγούς του χωριού.

Παρών σε όλα τα εθνικά προσκλητήρια της πατρίδας. Υπηρετήσε τη στρατιωτική του θητεία ως κληρωτός το 1937. Πολέμησε στο Αλβανικό μέτωπο κατά τον Ελληνοϊταλικό πόλεμο. Πήρε μέρος στην Εθνική αντίσταση με την αντιστασιακή οργάνωση Εθνικές Ομάδες Ελλήνων Ανταρτών-Εθνικός Δημοκρατικός Ελληνικός Σύνδεσμος (Ε.Ο.Ε.Α.-Ε.Δ.Ε.Σ.) του στρατηγού Ναπολέοντα Ζέρβα. Ιδρυτικό μέλος του φίλαθλου σωματείου του χωριού μας με την επωνυμία «Α.Ο. Λάκκα Σουλίου».

Από τον γάμο του με τη Δήμα Αναστασία του Ευθυμίου κα της Κωνσταντίνας από τον Άσσο απέκτησε επτά παιδιά: 1) τον Γεώργιο, ο οποίος από τον γάμο του με την Μπατσούλη Βαία του Παναγιώτη από τη Γαλήνη (Χάλασμα) απέκτησε τρία παιδιά: τον Θωμά, τον Παναγιώτη και τον Δημήτρη, 2) τη Σοφία, η οποία από τον γάμο της με τον Ζήκα Σωτήριο του Γεωργίου και της Βασιλικής απέκτησε τέσσερα παιδιά: τη Βασιλική, την Ουρανία, την Αναστασία και τον Γεώργιο, 3) την Κωνσταντίνα, η οποία από τον γάμο της με τον Κούβαρη Σιδερέ του Βασιλείου απέκτησε τρία παιδιά: την Ευφροσύνη, την Αναστασία και τον Βασίλειο, 4) τον Λάμπρο, ο οποίος από τον γάμο του με την Τοράκη Μαρία του Γεωργίου και της Αικατερίνης απέκτησε δύο παιδιά: τον Δημήτρη και τον Γιώργο, 5) τη Βασιλική, η οποία από τον γάμο της με τον Κατσάνο Αντώνιο του Κωνσταντίνου και της Ευτυχίας απέκτησε πέντε παιδιά: την Ευτυχία, την Κωνσταντίνα, την Ευαγγελία, την Αικατερίνη και τον Γεώργιο, 6) τη Γαλατία, η οποία από τον γάμο της με τον Σπύρου Ευάγγελο απέκτησε τρία παιδιά: τη Βασιλική, την Αναστασία και τη Σταματία, 7) τον Διονύση, ο οποίος από τον γάμο του με την Γκουβά Σταυρούλα απέκτησε δύο παιδιά: την Αναστασία και την Ευτυχία.

Ήταν ένας ευτυχισμένος άνθρωπος σε μια χαρούμενη και πάντα γελαστή οικογένεια, αλλά στα 69 χρόνια έχασε την άνιση μάχη με την επάρατη νόσο και από τις 28 Αυγούστου 1985 αναπαύεται στο κοιμητήριο του Αγίου Κωνσταντίνου στον Άσσο. Ας είναι ελαφρύ το χώμα της Ασσιώτικης γης που τον σκέπασε.

Ας είναι η φτωχή αυτή αναφορά μου στον αείμνηστο Δημήτριο Γούλα (Δημητράκη Γούλα), αιώνιο και ευφρόσυνο μνημόσυνο στη μνήμη του.

Δημαιορεσίες στο Δήμο Ζηρού

Ορκίστηκαν και ανέλαβαν τα καθήκοντά τους οι νέοι αντιδήμαρχοι στο Δήμο Ζηρού. Σε ορισμό αντιδημάρχων προχώρησε ο Δήμαρχος κ. Νικόλαος Καλαντζής. συγκεκριμένα νέοι αντιδήμαρχοι ορίστηκαν οι εξής:

1. Παπαβασιλείου Βασίλειος: Διοικητικών, Οικονομικών και άλλων υπηρεσιών, ενώ θ' αναπληρώνει τον Δήμαρχο Ζηρού σε περίπτωση απουσίας.
 2. Τάσης Απόστολος: Αρμόδιος για θέματα καθημερινότητας και περιβάλλοντος και με κατά τόπο αρμοδιότητες στη Δ.Ε. Ανωγείου.
 3. Ζάβαλης Βασίλειος: Αρμόδιος για θέματα Τεχνικών έργων-Μελετών-Πολεοδομίας-Υδρευσης-Αποχέτευσης.
 4. Ρεμπής Ζήκος: Με κατά τόπο αρμοδιότητες στη Δ.Ε. Θεσπρωτικού και Κρανέας
 5. Γκάρτζιος Χρήστος: Αρμόδιος στους τομείς Αγροτικής Ανάπτυξης, Τοπικής Οικονομίας, Παιδείας, Υγείας, Πολιτισμού και Τουρισμού.
- Η θητεία τους ορίζεται από τις 4 Ιανουαρίου 2021 έως 30 Ιουνίου 2022.

Ιστορικά παραδοσιακά τραγούδια Λάκκας Σουλίου

Ο Περιβαλλοντικός – Πολιτιστικός Σύλλογος τ. Δήμου Θεσπρωτικού έχει ανακοινώσει ότι συμμετέχει στις εορταστικές εκδηλώσεις για τα 200 χρόνια από την Ελληνική Επανάσταση του 1821.

Ανάμεσα στις άλλες δραστηριότητες και εκδηλώσεις που έχει σχεδιάσει με στόχο την ανάδειξη και τον ιστορικό ρόλο των γεγονότων που σημειώθηκαν στην περιοχή μας προεπαναστατικά και κατά τη διάρκεια της επανάστασης του 1821, αλλά και να τιμηθούν γνωστοί κα άγνωστοι αγωνιστές που έλαβαν μέρος σ' αυτά, θα παρουσιάσει ιστορικά τοπικά τραγούδια και χορούς εμπνευσμένα από τα πολεμικά γεγονότα της περιοχής και τον αγώνα των κατοίκων της Λάκας Σουλίου.

Δημοσιεύουμε έναν πρώτον κατάλογο σχετικών τραγουδιών που έχουμε καταγράψει με την παράκληση όποιος έχει να προτείνει κάποιο σχετικό τραγούδι να επικοινωνήσει με κάποιο μέλος του Συλλόγου μας.

1. «Στο Σούλι βγαίνει ο Αυγερινός». Σουλίου και Λάκκας (Τσάμικος).
2. «Γιο, μωρέ, γιο». Σουλίου και Λάκκας.
3. «Τρία μπαϊράκια». Σουλίου και Λάκκας.

4. «Στη βρύση στα Τσερίτσανα». Σουλίου και Λάκκας.
5. «Πολεμικός χορός Λάκκας Σουλίου (Ζωτικό, Ρωμανό, Σιστρούνι, Μπεσιτιά κ. ά. Αναπαριστά τη μονομαχία μεταξύ Έλληνα και Τουρκαλβανού και έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον να χορευτεί την ημέρα της εκδήλωσης.
6. «Ένα πουλί θαλασσινό σαΐνι Μάρκο Μπότσαρη». Μοιρολόι Σουλίου και Λάκκας.
7. «Έβγα ψηλά, Μάρκο, κι αγνάντεψε». Λάκκας και Κρανιάς (χορευτικό στον ρυθμό της Ιτιάς)
8. «Βάβω από τη Λάκκα Σούλι». Λάκκας (Ρωμανό). Ανέκδοτο σε ρυθμό συρτού.
9. «Δεν φταίει η Μαύρη Λάκκα». Λάκκας Λελόβου.
10. «Του καπετάν Τζαβάρρα». Λάκκας Σουλίου και Λάμαρης.
11. «Σαράντα κλέφτες ήμασαν». Λάκκας (Ρωμανό).
12. Τσιτσομήτσος». Σουλίου, Λάκκας, Παραμυθιάς, Φαναρίου και Θεσπρωτίας.
13. «Το 'μαθες, μωρό δόλια μάνα». Σουλίου, Λάκκας και Θεσπρωτίας.
14. «Μωρ Δοροπολίτισσα». Β. Ηπείρου και Λάκκας.
15. Τζαβέλανα.

ΑΙΟΛΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΑΣ

Ποιες τοποθεσίες που έχουν επιλεγεί • Τι πρέπει να γνωρίζουμε • Οι τελευταίες εξελίξεις

συνέχεια από τη σελίδα 1

Η ανακοίνωση του Δήμου Δωδώνης, η οποία είναι και η πιο πρόσφατη και αφορά την περιοχή μας παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Μεταξύ άλλων αναφέρει: «Το δημοτικό συμβούλιο τάχθηκε κατηγορηματικά απέναντι στους δύο αιολικούς σταθμούς, με την επισήμανση πως δεν είναι αντίθετο συλλήβδην στις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, εφόσον αυτές δεν επιβαρύνουν το περιβάλλον. Το δημοτικό συμβούλιο επίσης, αποφάσισε ότι καμία δημοτική έκταση δεν θα παραχωρηθεί για αντίστοιχα έργα, εκτός αν υπάρχει η τοπική συναίνεση και επίσης, ότι θα επιδιώξει ο Δήμος Δωδώνης να αναγνωρίσει την κυριότητα επί των δημοσίων εκτάσεων στα όριά του, ώστε να μην έχει μονομερώς το Δασαρχείο το δικαίωμα να παραχωρεί εκτάσεις για τέτοιες επενδύσεις.

Η πρόταση του δημάρχου κ. Χρήστου Ντακαλέτση προς το δημοτικό συμβούλιο ήταν η εξής: «Εφόσον τεθεί από την Πολιτεία θέμα για το υψομετρικό όριο εγκατάστασης αιολικών σταθμών, ο Δήμος να επιδιώξει το όριο εγκατάστασης ανεμογεννητριών να οριστεί από τα 1000 μ. και πάνω. Ακόμα έγινε γνωστό από τον Δήμαρχο πως αφενός το αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα αναμένεται η προκήρυξη των Διαχειριστικών Σχεδίων Βόσκησης, η ολοκλήρωση των οποίων θα διασφαλίσει την ορθολογική χρήση των βοσκοτόπων και αφετέρου ότι το ΥΠΕΝ από το Νοέμβριο του 2020, έχει προχωρήσει στην υπογραφή της σύμβασης για τη μελέτη με τίτλο «Αξιολόγηση και Αναθεώρηση του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Ε.Χ.Π. Α.Π.Ε.)».

Τα επιχειρήματα της εισήγησης του Δημάρχου Δωδώνης και προέδρου της ΠΕΔ Ηπείρου κ. Ντακαλέτση, για τους δύο αιολικούς σταθμούς που σχεδιάζεται να αποτελούνται από 21 και 25 ανεμογεννήτριες αντίστοιχα, συμπυκνώνονται στα εξής:

- Πρόκειται ουσιαστικά για τη δημιουργία βιομηχανικού τύπου αιολικών πάρκων, χάρη των οποίων πρόκειται να διανοιχθούν χιλιόμετρα νέων δρόμων, να ριχθούν χιλιάδες κυβικά μέτρα τσιμέντο, να στηθούν μεταλλικά τέρατα - βιομηχανικές τουρμπίνες που θα ξεπερνούν τα 100 μέτρα ύψος. Κατατάσσονται στην κατηγορία Α1 και άρα οι άδειες εξετάζονται από το ΥΠΕΝ.

- Οι ανεξερεύνητες αρχαιολογικές θέσεις, τα ιστορικά, παραδοσιακά μονοπάτια, οι ιστορικοί τόποι θα καθούν ή θα αλλοιωθούν κάτω από το βάρος των βίαιων επεμβάσεων. Το ιστορικό μονοπάτι των Σουλιωτών από τις πηγές του Αχέροντα όπου δόθηκε η ιστορική μάχη μεταξύ των Σουλιωτών και στρατευμάτων του Αλή Πασά στα 1800, διέρχεται από τους χώρους τοποθέτησης των ανεμογεννητριών, ο θεσμοθετημένος ιστορικός τόπος της περιοχής «Σπιθάρη - Παναγιά - Άνω Κάμπος» στη Μουσιωτίτσα από τον οποίο η ελάχιστη απόσταση εγκατάστασης ορίζεται σε 7d όπου d η διάμετρος της φτερωτής ($7 \cdot 162 = 1.134$, δεν τηρείται).

- Η χλωρίδα και η πανίδα της περιοχής θα υποστούν πιέσεις ή και απώλειες λόγω των εκχερσώσεων. Σημειώνεται ότι στα βουνά του Σουλίου εδώ και πολλά χρόνια ζουν άγρια άλογα, για τα οποία η πολιτεία έχει μεριμνήσει με υποδομές (ταϊστρος κλπ.).

- Οι ανεμογεννήτριες, οι υποσταθμοί, οι γραμμές μεταφοράς θα εξαφανίσουν το κάλλος των φυσικών τοπίων που θα μετατραπούν σε βιομηχανικές ζώνες παραγωγής αιολικής ενέργειας.

- Οπτικά μια ανεμογεννήτρια μπορεί να διακρίνεται από απόσταση 40 χιλιομέτρων μιας και το ύψος της ξεκινά από 65 μέτρα και μπορεί να φτάσει και τα 120. Κάθε ανεμογεννήτρια χρειάζεται 100 τ.μ. τσιμέντο και για κάθε πυλώνα χρειάζεται να πέσουν περίπου 500 κυβικά μέτρα μπετόν και τόνοι σιδηρού οπλισμού.

- Νότια της περιοχής εγκατάστασης των προτεινόμενων αιολικών σταθμών είναι θεσμοθετημένες περιοχές του Δικτύου Φύση 2000 ως Ειδική ζώνη Διατήρησης οικοτόπων και ειδών, καθώς και η ζώνη Ειδικής Προστασίας που είναι περιοχή ζωτικής σημασίας για την διατήρηση παγκοσμίως απειλούμενων ειδών, ενδημικών ειδών ή ειδών πουλιών που εξαρτώνται από τους συγκεκριμένους βιοτόπους για την επιβίωσή τους.

- Η μελισσοκομική δραστηριότητα της περιοχής θα επηρεαστεί αρνητικά από τη λειτουργία των ανεμογεννητριών».

Οι αρνητικές συνέπειες

Με βάση και τα παραπάνω πρέπει να σημειωθούν τα εξής στοιχεία, τα οποία προκύπτουν από μελέτες των ειδικών αλλά και την εμπειρία που υπάρχει από τη λειτουργία αιολικών πάρκων σε άλλες περιοχές:

- α. Η κτηνοτροφία με τη μορφή της ελεύθερης βόσκησης περιορίζεται δραστικά καθώς περιμετρικά των ανεμογεννητριών και σε απόσταση που μπορεί να φτάνει και τα 800 μέτρα (ανάλογα με το ύψος των ανεμογεννητριών) ορίζεται ζώνη αυστηρής επιτήρησης και απαγόρευσης, ανθρώπων και ζώων.

- β. Η μελισσοκομία της περιοχής, όπως αναφέρεται και στην ανακοίνωση του Δήμου Δωδώνης, πλήττεται αρνητικά καθώς έχει διαπιστωθεί ότι οι υπόηχοι που δημιουργούνται από την περιστροφή των ανεμογεννητριών ενοχλούν και απομακρύνουν τις μέλισσες από την περιοχή με ότι αυτό συνεπάγεται για την παραγωγή μελιού αλλά και την επικονίαση των φυτών όπου η συμβολή των μελισσών είναι ιδιαίτερα σημαντική.

- γ. Η αφύγρυνση που προκαλείται μεταβάλλει το μικρόκlima και κατά συνέπεια τη βιοποικιλότητα η οποία -μαζί με τα βουνά- είναι το σήμα κατατεθέν του τόπου μας.

- δ. Ακόμη άτομα που διαμένουν σε κοντινή απόσταση από τις ανεμογεννήτριες και ταλαιπωρούνται από ημικρανίες, κεφαλαλγίες κλπ, παραπονούνται συχνά ότι ξυπνούν με πονοκεφάλους, ενώ και οι θόρυβοι όταν πνέουν ισχυροί άνεμοι, (σ.σ. σε μία

περιοχή όπου δεν υπάρχουν άλλοι θόρυβοι να τους επικαλύψουν) είναι για πολλούς ενοχλητικοί.

ε. Όταν λήγει η σύμβαση, η οποία συνήθως έχει 15ετή ή 25ετή διάρκεια, η εταιρία που εκμεταλλεύθηκε το έργο, συνήθως ... βρίσκει τον τρόπο να εγκαταλείψει την περιοχή χωρίς ν' αποσύρει τα κουφάρια των ανεμογεννητριών και να κάνει την αποκατάσταση του χώρου, που είναι μία κοστοβόρα διαδικασία. Αυτό έχει ως συνέπεια εκατοντάδες τόνοι τσιμέντου και σιδήρου, μαζί με τα υπολείμματα των πτερυγίων να παραμένουν για πάντα στην περιοχή.

στ. Επίσης σε τακτά χρονικά διαστήματα προκαλείται διακοπή στην ηλεκτροδότηση της περιοχής για να γίνει συντήρηση των ανεμογεννητριών.

ζ. Οι αξίες των περιουσιών στην περιοχή όπου λειτουργούν αιολικά πάρκα μειώνονται κατά μ.ό. 30%.

Κατεστραμμένη και παροπλισμένη γεννήτρια

Τα θετικά

Για τα αιολικά πάρκα ωστόσο θα πρέπει να αναφέρουμε και τα εξής: Θεωρούνται μια καθαρή πηγή ενέργειας, καθώς δεν εκπέμπουν διοξείδιο του άνθρακα κατά τη διάρκεια της λειτουργίας τους. Τα περιβαλλοντικά και ενεργειακά πλεονεκτήματα ωστόσο δεν υπερισχύουν των αρνητικών επιπτώσεων.

Θετικά που καταγράφονται:

- α. Για ένα χρονικό διάστημα και μέχρι την εγκατάσταση όλων των ανεμογεννητριών, μπορεί να απασχοληθούν άνεργοι της περιοχής.

- β. Ο Δήμος εισπράττει ανταποδοτικά τα οποία και μπορεί να διαθέσει για έργα ανάπτυξης.

- γ. Οι κάτοικοι των περιοχών δικαιούνται μειωμένο τιμολόγιο στο ρεύμα, του οποίου η έκπτωση μπορεί να φτάσει και το 50%. (σ.σ Η έκπτωση αφορά τα τιμολόγια του ΔΕΔΔΗΕ (ΔΕΗ) και όχι εταιριών διάθεσης ηλεκτρικού ρεύματος οι οποίες πιθανό να καλύπτουν αυτές τις μειώσεις).

Η δήλωση του Περιφερειάρχη

Στις 22 Ιουνίου 2020 ο Περιφερειάρχης Ηπείρου κ. Αλέξανδρος Καχριμάνης, αναφερόμενος στην εγκατάσταση αιολικών πάρκων στην Ήπειρο, είχε δηλώσει:

«Δυστυχώς το χωροταξικό σχέδιο του 2010, δεν έβαλε προδιαγραφές, οι ιδιώτες με βάση τη δυναμική των ανέμων, έβγαζαν άδειες από τη ΡΑΕ και οι τελευταίοι που το μαθαίνουν είναι οι τοπικές κοινωνίες και οι Περιφέρειες που απλά γνωμοδοτούν και δεν είναι αποφασιστικά όργανα. Έχουμε υποχρέωση μέσα από την ταυτότητα του τόπου και τις διάφορες πρωτοβουλίες που έχουμε πάρει στο ορεινό της Ηπείρου, να πούμε που μπορούν, αν μπορούν, ποιες μπορούν

και σε τι υψόμετρο μπορούν να γίνουν. Αν έχουν άλλες πρωτοβουλίες ορεινά μονοπάτια, βοσκοτόπια. Βάζοντας μια γενικότερη προδιαγραφή στο τι θέλουμε στα βουνά μας, τότε θα μπορούμε να αποφασίζουμε κατά περίπτωση, γιατί πιστεύω ότι θα έλθουν πολλές προτάσεις στην περιοχή μας».

Ο Περιφερειάρχης ως κριτήρια για την κατασκευή αιολικών πάρκων έθεσε τα ορεινά μονοπάτια και τους βοσκοτόπους, ενώ απέφυγε να αναφερθεί σε περιβαλλοντικά ζητήματα, με πρωτεύων την προστασία της βιοποικιλότητας, τη χλωρίδα και πανίδα της κάθε περιοχής, την προστασία της μελισσοκομίας, αλλά και ζητήματα αρχαιολογικά, ιστορικά, τουριστικά, αισθητικά κ.ά.

Η άποψη των ειδικών

Ας δούμε τι λένε οι ειδικοί για την εγκατάσταση αιολικών πάρκων σε περιοχές όπως η δική μας:

«Η ζώνη χωρίς αιολικό πάρκο επικαλύπτεται σε μεγάλο βαθμό (80%) με τις περιοχές χωρίς δρόμους στην Ελλάδα. Αυτές οι περιοχές χωρίς δρόμους έχουν καθαυτές αξία ως λιγότερο διαταραγμένες περιοχές μεγάλης φυσικότητας που χρησιμεύουν ως δεξαμενές βιοποικιλότητας, παρεμποδίζουν τη διεισδυτική εξάπλωση ειδών και ακραία κλιματολογικά γεγονότα, υποστηρίζοντας ένα ευρύ φάσμα οικολογικών διαδικασιών και παρέχοντας μια σειρά οφελών (Hoffmannetal., 2020; Katietal., 2020a; Selvaetal., 2015).

Επιστήμονες: Αντιπεριβαλλοντικά τα αιολικά πάρκα

Αξίζει να υπογραμμιστεί τέλος, ότι νέα επιστημονικά δεδομένα για τη χωροθέτηση των αιολικών επενδύσεων ανακοινώθηκαν στις 31 Ιανουαρίου 2021.

Ο τίτλος του έργου, που χρηματοδότησε το ΥΠΕΚΑ, είναι: «ΑΣΠΗΕ και Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης: βέλτιστη προσέγγιση ως προς την κατάτμηση και την αλλαγή χρήσης γης». Η ερευνητική ομάδα της διεθνούς δημοσίευσης η οποία αποτελείται από βιολόγους και μηχανικούς με επιστημονικά υπεύθυνη την αναπληρώτρια καθηγήτρια Βασιλική Κατή από το Τμήμα Βιολογικών Εφαρμογών και Τεχνολογιών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, αποκάλυψε ότι οι αλόγιστες εγκρίσεις έργων ΑΠΕ, η αλλαγή χρήσεων γης και οι διανοίξεις δρόμων αποτελούν σοβαρή πληγή για το περιβάλλον. Οι ερευνητές μάλιστα κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου για πολύ σοβαρές και πιθανόν μη αναστρέψιμες επιπτώσεις στα οικοσυστήματα από την αλματώδη αύξηση των εγκρίσεων αιολικών έργων στην Ελλάδα. Τα συμπεράσματα της έρευνας έχουν υποβληθεί στο υπουργείο Περιβάλλοντος και μένει να δούμε εάν θα εισακουστούν οι επιστήμονες ή θα επικρατήσουν οι πιέσεις των εταιριών, στις οποίες λέγεται ότι μέτοχοι είναι μεγαλοεπιχειρηματίες αλλά και σημαίνοντα πρόσωπα της πολιτικής ζωής του τόπου μας...

Περισσότερα θα βρείτε:

- https://www.efsyn.gr/ellada/periballon/279336_antiperiballontika-ta-aiolika-kai-me-ti-boyla-tis-epistimis
- <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0048969720380025?via%3Dihub>
- <https://www.iea.org/reports/global-energy-review-2020/renewables>,
- <http://dx.doi.org/10.17632/kh3fjww93t.3>

assosprevezis.gr:
επισκεφτείτε το

